Obec Ždaňa

Jarmočná 118/4, 044 11 Ždaňa

Konsolidovaná výročná správa

za rok 2025

.....

Ing. Ján Kokarda
starosta obce

Obsah

1 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE OBCE 4

2 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE A IDENTIFIKÁCIA VEDÚCICH PREDSTAVITEĽOV 4

3 POSLANIE, VÍZIE, CIELE 8

4 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU 8

A) GEOGRAFICKÉ ÚDAJE 8
B) DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE 10
C) EKONOMICKÉ ÚDAJE 11
D) SYMBOLY OBCE 13
E) HISTÓRIA OBCE 14
F) PAMIATKY 17
G) VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI OBCE 19

5 PLNENIE ÚLOH OBCE (PRENESENÉ KOMPETENCIE, ORIGINÁLNE KOMPETENCIE) 22

A) VÝCHOVA A VZDELÁVANIE 22
B) ZDRAVOTNÍCTVO 30
C) KULTÚRA A ŠPORT 30
D) SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE 34
E) HOSPODÁRSTVO 36
F) INFRAŠTRUKTÚRA A ROZVOJ 37
G) ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO 38
H) INFORMÁCIA O VÝVOJI OBCE Z POHĽADU ROZPOČTOVNÍCTVA 38
I) PLNENIE PRÍJMOV A ČERPANIE VÝDAVKOV ZA ROK 2025 40
J) PREBYTOK/SCHODOK ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA ZA ROK 2025 43
K) ROZPOČET NA ROKY 2025 - 2028 45

6 INFORMÁCIA O VÝVOJI OBCE Z POHĽADU ÚČTOVNÍCTVA ZA MATERSKÚ ÚČTOVNÚ JEDNOTKU A KONSOLIDOVANÝ CELOK 46

A) MAJETOK 46
B) ZDROJE KRYTIA 47

C) POHĽADÁVKY 48
D) ZÁVÄZKY 49
7 HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA 2025 - VÝVOJ NÁKLADOV A VÝNOSOV ZA MATERSKÚ ÚČTOVNÚ JEDNOTKU A KONSOLIDOVANÝ CELOK 50
8 OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE 52
A) PRIJATÉ GRANTY A TRANSFERY 52
B) POSKYTNUTÉ DOTÁCIE 53
C) VÝZNAMNÉ INVESTIČNÉ AKCIE V ROKU 2025 54
D) PREDPOKLADANÝ BUDÚCI VÝVOJ ČINNOSTI 54
E) UDALOSTI OSOBITNÉHO VÝZNAMU PO SKONČENÍ ÚČTOVNÉHO OBDOBIA 55
F) VÝZNAMNÉ RIZIKÁ A NEISTOTY, KTORÝM JE ÚČTOVNÁ JEDNOTKA VYSTAVENÁ 55

1 Identifikačné údaje obce

Názov:	***Obec Ždaňa***
Sídlo:	***Jarmočná 118/4, 044 11 Ždaňa***
IČO:	***00 324 973***
Telefón:	***055/6980021***
Mail:	***obec.zdana@zdana.dcom.sk***
Webová stránka:	***www.zdana.sk***

2 Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce: ***Ing. Ján Kokarda***

Starosta obce je predstaveným obce a najvyšším orgánom obce, ktorého volia obyvatelia obce v priamych voľbách. Starosta obce je štatutárnym orgánom obce v majetkovoprávnych vzťahoch obce a v pracovnoprávnych vzťahoch pracovníkov obce, v administratívnych vzťahoch je správnym orgánom (§ 13 odst.3 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov).

Zástupca starostu obce: ***Bartolomej Horňák***

V súlade s § 13b, odst. (1) zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, poveril starosta obce poslanca Obecného zastupiteľstva v Ždani, pána Bartolomeja Horňáka, zastupovaním starostu obce Ždaňa na celé funkčné obdobie rokov 2018 až 2025 v rozsahu určenom v § 13b, odst. (4) citovaného zákona.

Hlavný kontrolór obce: ***Ing. Ladislav Nyulaszi***

Vykonáva kontrolu zákonnosti, účinnosti, hospodárnosti a efektívnosti pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami obce, ako aj s majetkom, ktorý obec užíva podľa osobitných predpisov, kontrola príjmov, výdavkov a finančných operácií obce, kontrola vybavovania sťažností a petícií, kontrola dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov vrátane nariadení obce, kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva, kontrola dodržiavania interných predpisov obce a kontrola plnenia ďalších úloh ustanovených osobitnými predpismi.

Obecné zastupiteľstvo:

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách, ktoré sa konali v roku 2022 na obdobie 4 rokov. Obecné zastupiteľstvo v Ždani má 9 poslancov.

Poslanci obecného zastupiteľstva na obdobie 2022 - 2026:

- Bakši Imrich, Mgr.
- Buchla Ivan, Ing.
- Peter Frák, Ing. PhD.
- Gergely Imrich
- Horňák Bartolomej
- Karajos Ján, Ing.
- Juhás Peter
- Rusnák Stanislav, Mgr.
- Takáč Július

Poslanci Obecného zastupiteľstva na obdobie 2022-2026

Obecné zastupiteľstvo rozhodovalo na svojich zasadnutiach o základných otázkach života obce. Zasadnutia sa konali podľa schváleného harmonogramu a všetky zasadnutia v roku 2025 boli verejné.

Komisie obecného zastupiteľstva :

Obecné zastupiteľstvo pre volebné obdobie 2022 - 2026 nezriadilo komisie obecného zastupiteľstva.

Obecný úrad:

Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom.

Obecný úrad najmä

a) zabezpečuje písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva a je podateľňou a výpravňou písomností obce,

b) zabezpečuje odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie obecného zastupiteľstva obecnej rady a komisií,

c) vypracúva písomné vyhotovenia rozhodnutí obce,
d) vykonáva nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia obce.
Prácu obecného úradu riadi starosta.
Organizáciu obecného úradu, počet zamestnancov a ich pracovné činnosti ustanovuje organizačný poriadok obecného úradu.
Obecný úrad v Ždani zložený z kolektívu 8 zamestnancov, z toho 4 sú administratívne pracovníčky.

Eva Zlacka

- matričná činnosť
- evidencia obyvateľov – hlásenie trvalého pobytu
- správa miestneho cintorína – evidencia zmlúv a poplatkov,
- overovanie podpisov a listín,
- hlavná pokladňa.

Mgr. Terézia Rusnáková

- sekretariát starostu,
- správa registratúry (archív),
- riešenie podnetov – priestupky, sťažnosti, petície, žiadosti občanov,
- vyúčtovanie prostriedkov pre pracovníkov VPP,
- evidencia zmlúv,
- príprava podkladov pre verejné obstarávanie
- overovanie podpisov a listín,
- starostlivosť o životné prostredie,
- hlásenie oznamov v miestnom rozhlase ,
- knižnica,
- zastupiteľstvo,
- spravovanie web stránky a aplikácie,
- pomocná pokladňa.

Mgr. Melánia Deáková

- komplexné spracovanie ekonomickej agendy,
- komplexné spracovanie účtovníctva,
- komplexné spracovanie rozpočtovníctva,
- evidencia a spracovanie objednávok,
- spracovanie záverečného účtu obce,
- spracovanie výročnej správy obce,
- správa majetku obce,
- evidencia projektov, fondov obce,
- komplexná agenda ZŠ, MŠ,
- mzdová a personálna agenda,

- správa daní a poplatkov,
- sociálna činnosť,
- overovanie podpisov a listín.

Veronika Juhászová
- prevádzka Kultúrny dom
- správa Bytového domu
- sprostredkovanie projektov pre aktivačné služby a menšie obecné služby cez ÚPSVaR SR
- overovanie podpisov a listín.

Imrich Rybár - správca domu nádeje, rozvoz obedov – čiastočný úväzok
Mariana Čarnoká - upratovačka – čiastočný úväzok

V Materskej škole je zamestnaných k 31.12.2025 7 pracovníčok, z toho 5 učiteľky, z ktorých 2 učiteľky sú na rodičovskej dovolenke, 1 asistentka a 1 prevádzkový zamestnanec.

MŠ Ždaňa

PaedDr. Monika Demková	– riaditeľka MŠ
Mgr. Lenka Steininger	– učiteľka MŠ – RD
Evelína Haluščáková	– učiteľka MŠ – RD
Denisa Béresová	– učiteľka MŠ
Kristína Rišková	– učiteľka MŠ – do 08/2025
Mgr. Jana Bakšiová	– učiteľka MŠ – 01 – 08/2025
Jozefína Čechová	– učiteľka MŠ od 09/2025 – zastupovanie počas MD a RD
Mgr. Dominika Makarová	– učiteľka MŠ od 09/2025 – zastupovanie počas MD a RD
Katarína Lačná	– asistentka
Svetlana Verešová	– prevádzkový zamestnanec

3 Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:
Naším poslaním je budovať zo Ždane súdržnú komunitu a vytvárať rodinám stabilné podmienky pre plnohodnotný, bezpečný a spokojný život.

Vízie obce:
Chceme, aby bola Ždaňa modernou a rozvíjajúcou sa obcou v plnom súlade s napredovaním Košického kraja. Naším prvoradým cieľom je zabezpečiť obyvateľom zdravé a bezpečné životné prostredie s kvalitným kultúrnym a spoločenským zázemím. Zároveň vytvárame priaznivé podmienky na to, aby v našej obci prosperovali tradičné remeslá, drobné podnikanie a nové služby pre občanov.

Ciele obce:
Naším hlavným cieľom je všestranný rozvoj obce a starostlivosť o každodenné potreby našich obyvateľov. Pri vedení samosprávy kladieme dôraz na neustále skvalitňovanie verejných služieb, modernizáciu infraštruktúry a vytváranie príjemného prostredia pre život všetkých generácií.

4 Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec Ždaňa predstavuje samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Ako právnická osoba disponuje plnou právomocou nezávisle hospodáriť s vlastným majetkom a finančnými príjmami. Poslaním našej samosprávy je cieľavedomá starostlivosť o všestranný rozvoj obecného územia, neustále zvyšovanie kvality verejných služieb a flexibilné reagovanie na každodenné potreby všetkých našich obyvateľov.

a) Geografické údaje

Parameter	*Údaj*
Celková rozloha obce	551 ha
Nadmorská výška	185 m n. m.
Okres/Územný obvod	Košice-okolie / Čaňa
Susedné obce	Čaňa, Nižná Myšľa, Skároš, Trstené pri Hornáde

Geografická poloha obce :
Obec Ždaňa leží v nadmorskej výške 185 m n. m. juhovýchodne od krajského mesta Košice, na malebnom dotyku Košickej kotliny so Slanskými vrchmi, pri sútoku rieky Olšavy s Hornádom. Celková rozloha katastrálneho územia obce predstavuje 551 ha. Susediacimi samosprávami sú obce Čaňa, Nižná Myšľa, Skároš a Trstené pri Hornáde.

Kataster sa rozprestiera na úpätí Slanských vrchov a zosúladenie s prírodou dotvára zo západu štrkonosný tok rieky Hornád so vzácnymi brehovými porastami. Južnou časťou územia preteká Turecký potok, ktorého prírodná scenéria prispieva k estetickému vzhľadu obce.

Ždaňa je súčasťou územného obvodu Čaňa v okrese Košice-okolie. V minulosti plnila funkciu strediskového sídla s prirodzenou spádovosťou pre obce Vyšná Myšľa, Nižná Myšľa, Skároš a Trstené pri Hornáde. Tieto tradičné územné a funkčné väzby pretrvávajú najmä v oblasti školstva.

Obec v súčasnosti disponuje vybudovanou sieťou rodinných a bytových domov, v ktorých žije 1 341 obyvateľov. Všetky domácnosti sú napojené na verejný vodovod a obec je kompletne plynofikovaná. Občiansku vybavenosť dopĺňa pobočka pošty, plne organizovaná materská škola, základná škola a spojená škola internátna.

Krajina, príroda, súčasný stav

Obec sa nachádza na území historického regiónu Horný Abov, ktorý sa vyznačuje významnými prírodnými hodnotami, ale zároveň čelí environmentálnym vplyvom z priemyselnej, poľnohospodárskej a komunálnej sféry.

Rieka Hornád a okolitá príroda

Zachovalá prírodná scenéria regiónu je hlavným bodom záujmu pre návštevníkov a turistov. Pre zachovanie týchto hodnôt pre budúce generácie samospráva podporuje citlivé využívanie územia. Všetky voľnočasové a hospodárske aktivity sú realizované v prísnom súlade so zásadami ochrany prírody a platnou legislatívou.

Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodársky pôdny fond v katastri obce tvoria vysoko produkčné hnedozeme, miestami poznačené eróziou. Pôdu v súčasnosti obhospodarujú dve súkromné poľnohospodárske spoločnosti, veľkú časť výmery spravujú samostatne hospodáriaci roľníci a pôvodní majitelia pôdy.

Priemyselná výroba

Na území obce sa nenachádza žiadna ťažká priemyselná výroba.

Remeselná výroba a komerčné služby

Ekonomické subjekty a služby sú sústredené predovšetkým v zrekonštruovanom centre obce, kde obyvatelia nájdu poštu, lekáreň, kaderníctvo, predajne potravín a zmiešaného tovaru, chovateľské i záhradkárske potreby, pohostinstvá a reštauračné služby. Mimo centrálnej zóny dopĺňa ponuku moderná pizzeria a ďalšie lokálne prevádzky obchodu a služieb.

b) Demografické údaje

K záveru sledovaného obdobia dosiahol počet obyvateľov obce Ždaňa úroveň **1 341**.
Z hľadiska národnostného zloženia dominuje národnosť slovenská a v rámci náboženskej štruktúry majú najväčšie zastúpenie veriaci rímskokatolíckeho a reformovaného vyznania.

Vývoj počtu obyvateľov :
Dlhodobé štatistické ukazovatele potvrdzujú stabilizovaný demografický vývoj obce. Mierny posun v číslach reflektuje prirodzený vývoj v mikroregióne. Samospráva sa dlhodobo snaží vytvárať priaznivé podmienky pre mladé rodiny, či už prípravou stavebných pozemkov pre individuálnu bytovú výstavbu, alebo realizáciou nájomného bývania. Tieto kroky úspešne pomáhajú stabilizovať odchod mladých rodín do iných regiónov a vytvárajú zázemie pre ich postupný návrat do rodnej obce.

Obec Ždaňa	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
	1383	1394	1415	1406	1406	1398	1386	1377	1350	1355	1341

Zdroj: obec Ždaňa

Zastúpenie vekových kategórií v obci (stav k 31.12.2025)

0 – 15 rokov	**16 – 30 rokov**	**31 – 62 rokov**	**viac ako 62 rokov**
206	231	614	290

Zdroj: obec Ždaňa

c) Ekonomické údaje

Ekonomickú situáciu obyvateľov obce zásadne ovplyvňuje ich uplatnenie na trhu práce v rámci košického mikroregiónu. Pre komplexné zhodnotenie lokálneho trhu práce uvádzame vývoj miery evidovanej nezamestnanosti v okrese Košice-okolie:

Tabuľka: Miera evidovanej nezamestnanosti – Košice-okolie

Rok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Ke-okolie	17,66 %	15,48 %	12,12 %	9,72 %	9,33 %	12,26 %	11,06 %	9,69 %	7,06 %	6,73%	5,05 %

Zdroj: Štatistický úrad SR

Nezamestnanosť v obci

Obec Ždaňa sa nachádza v blízkosti U. S. Steel - najväčšieho zamestnávateľa v regióne, v blízkosti priemyselného parku v Kechneci aj v blízkosti krajského mesta Košice. Väčšina obyvateľov obce Ždaňa práve tu nachádza svoje uplatnenie a prácu. Nemálo obyvateľov však má prácu aj priamo v obci – v základných školách aj v materskej škole, kde sa uplatnia pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci. Dochádzanie obyvateľov za prácou do vzdialených regiónov či do zahraničia v pravidelných turnusoch nie je v obci preto výrazné. Vďaka tejto priaznivej ekonomickej lokalizácii si obec dlhodobo udržiava stabilné lokálne ukazovatele, pričom miera nezamestnanosti v celom okrese Košice-okolie sa po metodických zmenách v roku 2025 ustálila na hodnote **5,05 %.**

Novú dimenziu a dlhodobú stabilitu v oblasti zamestnanosti prináša rozbiehajúca sa výroba v automobilke Volvo v priemyselnom parku Valaliky. Pre obyvateľov obce Ždaňa, ktorá sa nachádza v tesnej blízkosti tohto strategického parku, to znamená prístup k tisíckam nových pracovných miest vo výrobe, logistike aj v inžinierskych profesiách. Blízkosť závodu nielenže minimalizuje čas strávený dochádzaním, ale zároveň vytvára silný predpoklad pre udržanie nízkej miery nezamestnanosti a ekonomickú prosperitu našich obyvateľov aj v nasledujúcich rokoch.

Napriek viacerým významným, zamestnávateľom má obec aj istý počet nezamestnaných, ktorých počet v posledných rokoch kolíše, až mierne klesá. Obec zamestnáva na aktivačných prácach 5 uchádzačov o zamestnanie a na Podporu udržiavania pracovných návykov pracujú 4 uchádzači o zamestnanie.

Tabuľka: Základná charakteristika vývoja nezamestnanosti

Obdobie	spolu	z toho ženy	do 19 r.	20-24 r.	25-29 r.	30-34 r.	35-39 r.	40-44 r.	45-49 r.	nad 50 r.
k 31.12.2011	109	57	5	13	14	11	15	15	9	27
k 31.12.2012	127	58	7	16	23	10	11	14	14	32
k 31.12.2013	100	46	3	12	15	13	9	9	11	28
k 31.12.2014	91	44	2	13	10	13	9	9	10	25
k 31.12.2015	91	35	6	6	9	15	10	9	8	28
k 31.12.2016	82	35	1	11	9	8	9	7	9	28
k 31.12.2017	62	32	3	7	5	4	10	8	7	18
k 31.12.2018	48	28	1	4	4	6	6	7	8	12
k 31.12.2019	57	30	1	4	7	6	5	8	6	20
k 31.12.2020	63	30	0	7	8	6	8	6	7	21
k 31.12.2021	53	30	0	6	6	4	9	6	3	19
k 31.12.2022	41	30	0	5	4	2	8	6	4	12
K 31.12.2023	42	25	2	1	4	4	5	7	5	14
K 31.12.2024	46	22	2	8	3	5	4	5	6	13
K 31.12.2025	39	15	1	8	7	1	5	4	2	11

Zdroj: Úrad práce, sociálnych veci a rodiny SR

Samospráva nedisponuje komplexnými informáciami o štruktúre zamestnanosti svojich obyvateľov. Relevantné dáta vychádzajú výhradne z evidencie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorá však zachytáva iba registrovaných uchádzačov o zamestnanie. Táto štatistika prirodzene nezohľadňuje dobrovoľne nezamestnané osoby ani občanov pracujúcich v zahraničí. Rovnako nie je možné exaktne vyčísliť takzvanú skrytú nezamestnanosť, ktorú tvoria ľudia neevidovaní na úrade práce alebo z evidencie z rôznych dôvodov vyradení. Zásadné rozdiely sa v praxi prejavujú aj pri porovnaní počtu registrovaných nezamestnaných s počtom občanov, ktorí poberajú dávky v hmotnej núdzi.

Z hľadiska uplatnenia na trhu práce patria medzi najzraniteľnejšie skupiny starší občania nad 50 rokov, absolventi škôl, osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou, ľudia s nízkou úrovňou vzdelania a dlhodobo nezamestnaní. Kým pre staršie ročníky býva náročnejšie pružne reagovať na meniace sa požiadavky zamestnávateľov, absolventi škôl narážajú pri hľadaní prvého zamestnania predovšetkým na bariéru chýbajúcej odbornej praxe.

d) Symboly obce

Oficiálne symboly obce Ždaňa sú zapísané v Heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou **Z – 74/99**. Sú prejavom identity, histórie a úcty k tradíciám našej samosprávy.

Erb obce :

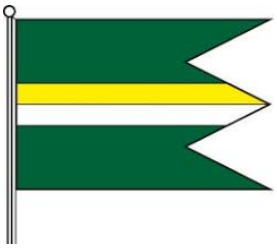
V zelenom štíte spoza strieborného priebežného múra vyrastajúce dva zlaté listnaté prirodzené stromy, ľavý nižší.

Ždaňa

Vlajka obce :

Vlajka obce pozostáva zo štyroch pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej (3/8), žltej (1/8), bielej (1/8) a zelenej (3/8). Vlajka má pomer strán 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvoma zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Pečať obce :

Pečať obce Ždaňa, v jej najstaršej podobe, je zaregistrovaná v Krajinskom archíve v Budapešti, v Altenburgovej zbierke pečatí, na listine z roku 1786. Je pravdepodobné, že pečatidlo obce bolo vyhotovené pred týmto rokom. V kruhopise sa nachádza nasledovný latinský text: SIGL POS ZSADÁNY (Pečať statok Ždaňa). V strednej časti je vyobrazená ohrada (múr), spoza ktorej vyrastajú dva stromy. Podľa nášho názoru sa jedná o lipy, nakoľko v dobe vzniku pečatidla, s najväčšou pravdepodobnosťou, v chotári obce rástlo mnoho líp. Svedčí o tom viacero chotárnych názvov.

Pečať z roku 1786

Pečať obce mladšieho dáta sme zachytili na listine z roku 1852. Táto je uložená v Oblastnom archíve v Košiciach. Pečatidlo bolo vyhotovené v roku 1840. V kruhopise sa nachádza nasledovný maďarský text: ZSADANY HELLSÉGE PETSETTYE 1840 (Ždaňa usadlosť pečať 1840). Na pečatidle je znázornená vlniaca sa rieka, nad ktorou je konštrukcia pravej časti dreveného mosta. Na most vchádza naložený furmanský voz.

e) História obce

Prvý písomný doklad

Najstarším písomným prameňom spomínajúcim Ždaňu je s vysokou pravdepodobnosťou takzvaný *Varadínsky register* z roku **1222**. Podľa tohto dokumentu bola vtedajšia osada (uvádzaná ako *villani Sudan*) už v prvej tretine 13. storočia rozvinutým sídlom, hoci presná lokalizácia v registri absentuje. V listine z roku 1270, ktorá popisuje hranice Čane a Vyšného Gyňova, sa majetok Ždaňa (*possessio Sadan*) už explicitne pripomína ako dedina susediaca s Čaňou pri rieke Hornád.

Pomenovanie sídla je odvodené od slovanského osobného mena Ždaň. Historické dokumenty zaznamenali vývoj názvu obce v nasledujúcich podobách:
1288: Sudan
1335: Sodan
1808: Zsadány (maďarsky), Žadany (slovensky)
1906: Žadaň (v nárečí sa zachovali tvary *Žadaň* alebo *Žedaň*)
1918: Ždaňa (oficiálne ustálený názov po vzniku Česko-Slovenska)

Po pustošivom tatárskom vpáde v roku 1241 došlo k výraznému vyľudneniu oblasti, čo dočasne oslabilo pôvodný slovanský charakter obce v dôsledku príchodu nového obyvateľstva prevažne maďarského pôvodu. Pomaďarčením prešiel aj samotný názov sídla, ktorý novo prichádzajúci Slováci v neskorších storočiach prevzali v transformovanej podobe.

Strategický význam a stredoveký rozvoj

Ždaňa si už od ranných dejín udržiavala dôležité postavenie v regióne. Prechádzala ňou strategická cesta vedúca cez rieku Hornád na Čaňu, ktorá sa ďalej napájala na hlavnú pohornádsku magistrálu. Prvými doloženými vlastníkmi boli šľachtici z nádošťskej vetvy rodu Abovcov, sídliaci v Trstenom pri Hornáde (pôvodne Nádošť).

Po vymretí tejto rodovej vetvy po meči kráľ Karol Róbert z Anjou v roku 1335 daroval nádošťské panstvo vrátane Ždaňe palatínovi Viliamovi Drugethovi. V tomto období už existovalo priame cestné prepojenie zo Ždaňe cez Čaňu do Košíc a od roku 1415 sa tu zriadila stanica na výber mýta (*tributum*). O stabilnom osídlení svedčí portálny súpis z roku 1427, v ktorom bolo v Ždani napočítaných 36 port (usadlostí), čo z nej robilo pomerne ľudnaté sídlo.

Obdobie vojen, úpadku a znovuosídľovania

Rušné 16. storočie, poznamenané protitureckými vojnami, stavovskými povstaniami a náboženskými nepokojmi, rozvoj obce výrazne utlmilo. Portálny súpis z roku 1555 zaznamenal v Ždani iba 5,5 porty, čo jednoznačne svedčí o hlbokom úpadku. Miestni feudáli sa v 16. a 17. storočí snažili dedinu dosídliť, predovšetkým utečencami z južných území okupovaných Turkami. Následné protihabsburské povstania na prelome 17. a 18. storočia a ničivá morová epidémia v Abovskej stolici však spôsobili ďalší kritický úbytok obyvateľov.

Pri sčítaní v roku 1715 žilo v Ždani iba 8 poddanských rodín a v roku 1720 mala obec len 11 usadlostí. V priebehu 18. storočia bola obec postupne reštrukturalizovaná a úspešne dosídlená prevažne slovenským obyvateľstvom rímskokatolíckeho vyznania.

Hospodársky rozmach v 19. storočí a židovská komunita

K výraznému demografickému oživeniu došlo v prvej tretine 19. storočia. V roku 1828 mala Ždaňa už 107 domov a 762 obyvateľov. Hlavným zdrojom obživy zostalo poľnohospodárstvo, ktoré profitovalo z mimoriadne úrodnej pôdy v nánosových meandroch Hornádu, hoci daňou za túto úrodnosť boli pravidelné povodne.

Vlastníctvo pôdy postupne prechádzalo zo šľachtických rúk do držby miestnych roľníkov a podnikateľov. Koncom 19. a začiatkom 20. storočia vlastnili podstatnú časť chotára príslušníci rozvinutej židovskej komunity, ktorú tvorilo približne 15 rodín. Židovskí obyvatelia mali v obci zriadenú vlastnú modlitebňu, školu aj cintorín a podstatne prispeli k rozvoju miestneho obchodu.

Sídlo okresného úradu a medzivojnové obdobie

Na prelome 19. a 20. storočia sa Ždaňa stala administratívnym centrom, k čomu ju predurčila výhodná poloha na križovatke štyroch dôležitých ciest. Obec bola ustanovená za sídlo okresného úradu, pre ktorý bola postavená samostatná reprezentačná budova. Súčasťou okresného súdu bola aj miestna väznica a v obci sa pravidelne konali odvody brancov. V tomto období tu už pôsobil stály lekár, fungovala lekáreň, 11 obchodov a rozmanité živnosti vrátane drožkárstva.

Vďaka úradnému statusu počet obyvateľov dynamicky rástol – kým v roku 1890 mala obec 671 občanov, v roku 1910 to bolo už 968. Náboženský život bol pestrý; popri rímskokatolíckej väčšine tu žilo približne 50 kalvínskych rodín. Obe komunity si vybudovali vlastné chrámy – klasicistický reformovaný kostol z konca 18. storočia a secesný rímskokatolícky kostol dokončený v roku 1907.

Po vzniku Česko-Slovenska v roku 1918 a novom územnosprávnom usporiadaní uhorské okresné úrady zanikli a Ždaňa stratila svoje dominantné administratívne postavenie, čo viedlo k miernemu poklesu obyvateľov na 993 osôb v roku 2021. Každodenný medzivojnový život sa vrátil k tradičnému poľnohospodárstvu, furmanke a lesným prácam v zimnom období. Rozvíjalo sa domáce tkanie a kolesárske remeslo. Podľa zachovaných svedectiev pamätníkov (napr. Štefana Vargu) patrilo toto obdobie v obci k hospodársky stabilným a bez mimoriadnej chudoby.

Druhá svetová vojna a moderné školstvo

V roku 1940 dosiahol počet obyvateľov 1 016 osôb. Deti sa dlhodobo vzdelávali v dvojtriednej obecnej škole, no významný posun nastal po druhej svetovej vojne, kedy bola v budove bývalého okresného úradu zriadená prvá meštianska škola s regionálnym spádovým významom v širokom okolí.

Na základe Viedenskej arbitráže bola Ždaňa v novembri 1938 anektovaná Maďarskom. Obdobie okupácie bolo sprevádzané výrazným poklesom životnej úrovne a tlakom na maďarizáciu verejného života a školstva. Mladí muži boli masovo odvedení do maďarskej armády na východný front, odkiaľ viacerí dezertovali, padli do zajatia, alebo sa zapojili do formujúcich sa československých jednotiek v ZSSR (v bojoch na Dukle padol obyvateľ Ždaňe P. Marcin).

Vojnové roky priniesli definitívnu tragédiu pre miestnu židovskú komunitu; z osôb odvlečených do koncentračných táborov sa do obce nevrátil nikto. Pri samotnom prechode frontu v závere vojny utrpela obec značné materiálne a stavebné škody.

f) Pamiatky

Na architektonické pamiatky nie je Ždaňa príliš bohatá. Medzi dominantné budovy Ždane ešte stále patrí dvojpodlažná budova bývalého slúžnovského úradu. Táto prešla viacerými rekonštrukciami a stratila svoj pôvodný stavebný charakter, takže v súčasnosti ako architektonická pamiatka je bezcenná (terajšia Spojená škola internátna). Známky

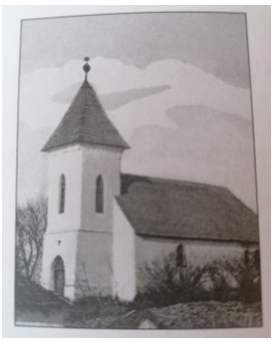
pôvodnej dekoratívnosti, na vonkajšej fasáde, možno pozorovať na budove, ktorá slúžila ako obecný úrad.

Medzi stavby, ktoré majú znaky architektonických pamiatok, môžeme zaradiť jedine sakrálne stavby a to predovšetkým dva kostoly. Patria sem aj drobné sakrálne stavby – prícestné kríže (pravdepodobne práce medzevských hámorníkov).

Kostol reformovanej cirkvi

Kostol reformovanej cirkvi je najstaršou, ale aj najvzácnejšou stavebnou pamiatkou. Bol postavený koncom 18. storočia a patrí medzi tzv. tolerančné jozefínske stavby. Kostol bol pôvodne postavený bez veže, táto bola k nemu pristavená až v druhej polovici 19. storočia. Kostol má sieňový charakter s obdĺžnikovým pôdorysom. Vchod je z predstavenej veže. V západnej časti siene, nad vchodom, je drevený chór. Okenné portálové otvory majú lomený oblúk s neogotickými tvarmi.

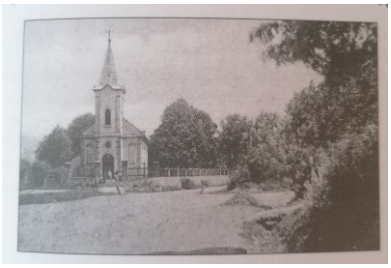
Reformovaný kostol pred rokom 1918

Súčasnosť

Kostol Panny Márie, rímskokatolický, bol postavený v roku 1907 v historickom slohu s prvkami neoromantiky a secesie. Jedná sa o jednoloďovú stavbu s predstavanou vežou. Vnútorné priestory majú rovné stropy. Kostol má ihlancovitú strechu.
Predchádzajúci popis rímskokatolického kostola bol realitou do poslednej tretiny dvadsiateho storočia. V následkujúcich rokoch bol kostol tak radikálne prestavaný, že úplne stratil svoj pôvodný charakter.

Rímskokatolický kostol pred rokom 1918

Súčasnosť

Súčasťou kultúrnych pamiatok sú aj hnuteľné pamiatky. Najstarším artefaktom je strieborný kalich v majetku reformovanej cirkvi. Najvýraznejšími a každodenne sa pripomínajúcimi hnuteľnými pamiatkami sú kostolné zvony vo veži rímskokatolického kostola Panny Márie a vo veži kostola reformovanej cirkvi.
Zdroj: KOLIVOŠKO, Štefan. *Ždaňa*. Košice, 2015. 154 s. ISBN978-80-88900-83-2

g) Významné osobnosti obce

V dejinách každého národa, komunity, obce existovali a existujú ľudia, ktorí svojimi osobnými kvalitami prevyšujú svoje okolie. Ich výnimočné vedomosti, nevšedné činy, morálna sila alebo charizma, stavajú ich do popredia v rámci národa, alebo obce.
Uvádzame osobnosti - rodákov Ždane, ktorých životné dielo je ukončené a odborná literatúra ich častejšie uvádza.

Bartolomej DEMKO, gréckokatolický kňaz
Narodil sa v Ždani, 2.7.1914, rodičom Pavlovi a Márií Demkovým. Stredoškolské štúdium absolvoval v Košiciach a v Prešove ukončil kňazský seminár. Za kňaza bol vysvätený v roku 1936. Po vysvätení pôsobil v Livove, až do roku 1945. Neskôr do roku 1950 pôsobil v Košiciach. Po zásahu štátnej moci proti gréckokatolíckej cirkvi bol v roku 1950 internovaný. V roku 1952 bol prepustený na slobodu. Po prepustení z väzenia bol vypovedaný z Košíc do Chomutova, kde pracoval ako šofér nákladného auta. V roku 1960 sa vrátil do Košíc a pracoval vo Východoslovenských pekárňach a neskôr v Štátnej poisťovni. Po roku 1968 pôsobil ako kňaz v Košiciach. Zomrel v Košiciach 19.10.1978.

Alexander GARAI, advokát

Narodil sa v Ždani v druhej polovici 19. storočia rodičom Abrahámovi a Rozálií Glűckovým. Vyštudoval právnu akadémiu v Košiciach, kde sa stal známym a vyhľadávaným právnikom. V tomto období si zmenil meno Glűck na Garai. Bol jedným z členov predstaviteľov židovskej neologickej náboženskej obce v Košiciach medzi dvoma svetovými vojnami. Angažoval sa v charitatívnej činnosti, na výstavbe sirotinca, učňovského domova. V tridsiatich rokoch bol predsedom spolku Cassovia, ktorý finančne podporoval židov, ktorí boli nútení újsť pred perzeovaním z Nemecka. Začiatkom štyridsiatich rokov bol vo vedení židovskej zastupujúcej kancelárie, ktorá poskytovala pomoc židom, ktorí sa dostali do stavu núdze. Po obsadení Maďarska nemeckými vojskami (14.3.1944) a začatí prenasledovania židov a stal členom Židovského výboru, ktorý bol akýmsi samosprávnym orgánom košických židov pred Nemcami. V jednom z transportov bol deportovaný do koncentračného tábora, kde bol zavraždený.

Ladislav KÖRÖSSY, geológ

Narodil sa v Ždani 21.8.1912, rodičom Samuelovi a Ilone Körössy. Jeho otec bol posledný predvojnový reformovaný kňaz v Ždani. V rokoch 1931 – 35 študoval geológiu v Budapešti. Po absolvovaní univerzity bol povolaný do Československej armády, kde absolvoval základnú vojenskú službu. V rokoch 1938 – 42 pôsobil ako asistent na fakulte geológie Technickej univerzity v Budapešti. Po štvorročnom pôsobení na univerzite, odchádza do praxe a stáva sa geológom firmy Mánat Olajkút. V rokoch 1953 – 70 bol hlavným geológom firmy Maszolaj Olajkút. Zúčastnil sa viacerých expedícii, ktoré hľadali ropu a zemný plyn, predovšetkým v Číne. Bol členom viacerých geologických spoločnosti a nositeľom Štátnej ceny (1970). Bohatá bola jeho publikačná činnosť. Je autorom viac ako 80 odborných statí.

Ondrej SZIRMAY, básnik, prekladateľ, vysokoškolský učiteľ

Narodil sa v Ždani 2.10.1920. Strednú školu absolvoval v Košiciach, kde v roku 1939 zmaturoval. Dva roky pracoval na Daňovom úrade v Košiciach. Od roku 1941 bol poslucháčom univerzity v Budapešti, kde študoval maďarčinu a taliančinu. Univerzitné štúdium ukončil v roku 1947. Pôsobil na viacerých miestach ako stredoškolský učiteľ. V rokoch 1959 – 83 bol vysokoškolským učiteľom na Vysokej škole pedagogickej v Kaposvári.

Jeho literárna tvorba je inšpirovaná láskou k rodnej zemi, tradíciou dedinského života, liberálnym a humanistickým duchom. Napísal viac ako 350 básni, 250 prekladov a uverejnil 30 recenzii.

Diela: *Arány és mértek* (Pomer a miera), *Maroknyi sors* (Za hrsť osdu), *Párbeszéd* (Dialóg), *Kettös portré* (Dvojitý portrét), *Csöndes fahász* (Tiché rozjímanie), *Szószóló* (Zástanca), *Oszegyűjtött versek* (Zobrané verše).

Popri vlastnej tvorbe prekladal diela talianskych, ruských, španielskych, českých, poľských, bulharských a slovenských básnikov.

Zdroj: KOLIVOŠKO, Štefan. *Ždaňa*. Košice, 2015. 154 s. ISBN978-80-88900-83-2

František SIROVIČ SVD, misionár, profesor filozofie

Prof. PhDr. ThLic. František Sirovič SVD sa narodil 16.2.1920 v Ždani. Strednú školu (slovenské štátne reálne gymnázium navštevoval v Košiciach a v Levoči 1932-1940). Po maturite vstúpil do rehoľnej Spoločnosti Božieho Slova v Nitre.

Noviciát absolvoval v Kláštore pod Zoborom. Filozofiu študoval vo Viedni (1941/42) a v Nitre (1942/43). Štúdiu teológie sa venoval najprv na Teologickom Inštitúte Spoločnosti Ježišovej v Banskej Bystrici (1944/45), potom – po druhej svetovej vojne – v Ružomberku, kam sa menovaný Inštitút presťahoval. Za kňaza bol vysvätený 1. 9. 1946 v Nitre. V školskom roku 1946/47 zakončil licenciátom svoje teologické štúdia v Ríme na Gregorovej univerzite. Témou jeho práce bolo „Tajomstvo Cirkvi podľa sv. Ambróza“. V júni 1948 odišiel do zahraničia, kde žil a pôsobil do svojho návratu na Slovensko.

Jeho prvé misijné určenie bolo Japonsko, kde po skončení štúdia japonskej reči a kultúry pôsobil v pastorácii; potom vyučoval v seminári Spoločnosti latinčinu a úvod do filozofie. V Ríme na Gregorovej univerzite pokračoval v ďalšom štúdiu filozofie v r. 1953-57. V r. 1954 dosiahol licenciát z filozofie prácou Náuka o citoch podľa sv. Bonaventúru a v r. 1957 doktorát dizertáciou Náuka o vôli podľa sv. Bonaventúru. Pred návratom do Japonska študoval na Catholic University of America, Washington, DC jeden semester niekoľko predmetov z oblasti psychológie. Po návrate do Japonska vyučoval jeden semester epistemológiu a metafyziku na Nanzan University v Nagoyi. Zo zdravotných dôvodov bol v jeseni 1958 preložený na Filipíny, kde pôsobil ako profesor filozofie v arcibiskupskom seminári vo Vigan, na ostrove Luzon. V r. 1964-68 zase pôsobil v Tagaytay City (Filipíny), kde okrem vyučovania epistemológie, metafyziky a dejín novovekej filozofie bol aj riaditeľom postgraduálneho štúdia filozofie. Jeden trimester (1968/69) študoval analytickú filozofiu na Pittsburgh University. Ďalšie dva roky (1969-72) prednášal na Divine Word University, Tacloban City, Leyte, Filipíny. V r. 1973-82 pôsobil ako profesor filozofie na Divine Word College, Donamon, Írsko a napokon v r. 1982-93 prednášal filozofiu na Divine Word College, Epworth, Iowa, USA. V r. 1993 sa vrátil na Slovensko, kde vyučoval filozofické disciplíny na CMBF UK v Bratislave (1996-98), TI v Nitre (1994-96) a na TI sv. Alojza v Bratislave (1993-96). Na konci školského roka 1998 odišiel do dôchodku. Bol členom vedeckej rady CMBF UK v Bratislave, ako aj členom rady ZVV (Združenie za vedu a vieru). Pastoračne sa staral o anglicky hovoriacich katolíkov z Bratislavy a okolia.

Tento usilovný vedecký pracovník, kňaz s bohatými misionárskymi skúsenosťami, filozofickým rozhľadom, pritom mimoriadne skromný, sa vždy riadil zásadami: Nikdy nezačínaj prestávať a nikdy neprestaň začínať. Vo svojej činnosti sa okrem kňazských a rehoľných povinností zameriaval na vedeckú činnosť, v ktorej dosiahol mimoriadne výsledky najmä v oblasti filozofie, ktoré sú známe doma aj v zahraničí.

Pán života a smrti si povolal P. Františka Siroviča SVD z pozemskej púte dňa 29. júna 2014. Telesné pozostatky sú pochované na cintoríne svätého Cyrila a Metoda na Cabajskej ceste v Nitre.

Zdroj: Spoločnosť Božieho Slova

5 Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

a) Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- **Základná škola, Jarmočná 96, Ždaňa**
- **Spojená škola internátna Ždaňa**
- **Materská škola Ždaňa**

Základná škola, Jarmočná 96, Ždaňa

Meno riaditeľky: Mgr. Nataša Rokická
Počet tried: 10
Počet žiakov: 201
Telefón: +421 55 698 00 01
E-mail: riaditel@zszdana.sk
Web stránka: www.zszdana.edupage.sk
zszdana.edu.sk

Základná škola, Jarmočná 96, Ždaňa vznikla ako samostatný právny subjekt 1.4.2002. V školskom roku 2024/2025 mala 201 žiakov v desiatich triedach.
Konsolidovaný celok mal v roku 2025 priemerne 19 pedagogických zamestnancov – učiteľov, 4 pedagogický asistenti, 3 odborní zamestnanci, 2 zamestnanci ŠKD a 12 nepedagogických. Funkciu vedúcich zamestnancov zastávajú 2 zamestnanci. Z celkového počtu zamestnancov boli 1školský digitálny koordinátor a 2 odborní zamestnanci prijatí v rámci projektu Pomáhajúce profesie v edukácií detí a žiakov.

Súčasťou školy je školský klub detí v ktorom je zapísaných 48 detí v dvoch oddeleniach. Pracovný úväzok vychovávateľov je 1,7. Zabezpečuje činnosť detí vo voľnom čase, po ukončení vyučovacieho procesu.

Pri základnej škole je zriadené centrum voľného času, kde v 15 krúžkoch bolo zapísaných 121 žiakov.

Súčasťou ZŠ je aj školská jedáleň, ktorá zabezpečuje stravovanie žiakov ZŠ, materskej školy, súkromnej materskej školy, materskej školy Geča, zamestnancov týchto škôl a cudzích stravníkov /dôchodcov – obyvateľov obce/. Spolu bolo zapísaných 292 stravníkov. Prípravu a výdaj stravy zabezpečovali 6 zamestnanci.

Predmet činnosti:

Základná škola v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podporuje rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej. Poskytuje žiakovi základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie.

Základná škola zabezpečuje tiež voľno-časové aktivity a školské stravovanie.

Hospodári s majetkom, ktorý je vo vlastníctve obce a škole bol zverený do správy. Vedie o tomto majetku účtovnú a operatívnu evidenciu, vo svojom mene nadobúda práva a zaväzuje sa.

Vyhodnotenie hospodárenia:

Činnosť základnej školy bola financovaná normatívne z MŠVVaŠ SR cez Regionálny úrad školskej správy Košice, odbor školstva a to dotáciou na:

Normatívne finančné prostriedky:	**Pridelené**	**Použité**
Mzdy a odvody	603 615,00	603 616,00
BV	108 865,00	86 008,00
Presun z roku 2024	21 596,00	21 596,00
Presun do roku 2026	22 857,00	22 857,00

Pridelené prostriedky boli použité v súlade s rozpočtom na zabezpečenie predmetu činnosti ZŠ. Nevyčerpané prostriedky boli použité do 31.3.2026.

Nenormatívne finančné prostriedky /v celých eurách:

	Pridelené 2025	**Z roku 2024**	**Použité** 2025	**Prevedené do roku 2026**
Vzdelávacie poukazy	4 934	2 053	5 230	1 757
Dopravné žiakov	5 344	627	5 236	735
Sociálne znevýhodnené prostredie	3 650	0	2926	724
Príspevok na kurz pohybových aktivít	0	0	0	0
Príspevok na školu v prírode	900	0	900	0
Príspevok na učebnice	5 805	0	5 805	0
Príspevok na špecifiká	4 510	0	2510	0
Rozvojové projekty – Čítame pre radosť	0	0	0	0
Príspevok na podporné opatrenia	81 7321 €	0	81 731	0

Na finančné a organizačné zabezpečene súťaží – olympiád bola z Regionálneho úradu školskej správy poskytnutá suma **722,50 EUR** formou úhrady dodávateľskej faktúry.

Súčasťou finančného hospodárenia školy je aj zapojenie do projektu Pomáhajúce profesie v edukácii žiakov, prostredníctvom ktorého sú zamestnaní: sociálny pedagóg, školský psychológ a digitálny koordinátor. V roku 2025 nám bola na financovanie miezd a odvodov týchto zamestnancov refundovaná celková suma **48 951,61 €.** Táto suma sa člení na kód zdroja 1BB1, kód zdroja 1BB2, kód zdroja 3BB2.

Dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa v roku 2025 bola **47 967,90 €.**

Kapitálové výdavky:

Rok 2025 **0,00 EUR**

Vlastné príjmy: 24 374,00 EUR

Podstatnú časť príjmov ZŠ tvoria z prenájmu telocvične a nevyužívaných priestorov školy – prenájom Slobodnej škole Ždaňa a tieto prostriedky boli použité na financovanie energií. V priestoroch školy umiestnená aj MŠ. Energie na jej prevádzku sú fakturované mesačne obci Ždaňa.

Činnosť ŠKD, CVČ a ŠJ bola v roku 2025 financovaná z podielových daní obce a príjmov na čiastočnú úhradu nákladov.

Spojená škola internátna Ždaňa

ABOVSKÁ 244/18, 044 11 ŽDAŇA
Meno riaditeľa: **Mgr. Miriam Zámbory**

Telefón: +421 55 698 0050
E-mail: szsizdana@centrum.sk
Web stránka: https://szsizdana.edupage.org/

Organizačné zložky školy:

Špeciálna materská škola internátna (ŠMŠI)
Špeciálna základná škola internátna (ŠZŠI)
Praktická škola internátna (PŠI)

Súčasti školy:

Elokované pracovisko Čaňa
Elokované pracovisko Bukovec
Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva (CŠPP)
Školský klub detí
Školská jedáleň Ždaňa
Školská jedáleň Bukovec

Špeciálna základná škola internátna bola zriadená v roku 1961 v budove kaštieľa v Skároši. Riaditeľom školy a zároveň učiteľom novozriadenej OŠI /vtedy ešte Osobitná škola internátna/ sa stal Jozef Gajdoš.

V rokoch 1981 až 1986 vzrástol počet tried aj počet žiakov najmä rómskeho pôvodu, zlepšila sa kvalifikačná úroveň učiteľov z hľadiska špeciálnej pedagogiky. Vzrástol záujem odborníkov pracovať v tejto sfére. Nárast počtu žiakov, tried, pedagogických pracovníkov bol vyriešení rekonštrukciou budovy starej ZŠ v Ždani.

Došlo aj k zmene v riadení a v roku 1986 sa riaditeľom školy stal Július Janáčik, v roku 1988 Dr. Milan Choma, v roku 1989 sa riaditeľom školy stal PaedDr. Pavol Čičvák. Od 1. augusta 2019 riadil školu Mgr. Jozef Besterci. 1. augusta 2024 sa riaditeľkou školy stala Mgr. Miriam Zámbory.

Z dôvodu neustáleho zvyšovania počtu detí vyžadujúcich špeciálnu starostlivosť vznikli v tomto období nové triedy v Čani. Škola získala pre svoje elokované pracovisko priestory bývalej materskej školy, a od 1. 9. 1993 bolo zriadené EP Čaňa.

Pri ŠZŠI Ždaňa bolo, v roku 2002, zriadené Centrum špeciálno–pedagogického poradenstva. Toto pracovisko po transformácii centier v roku 2023 bolo zlúčené s centrom v Košiciach pod názvom Centrum prevencie a poradenstva.

Deň 1. september 2006 sa viaže v histórii školy so zriadením Praktickej školy internátnej. Praktická škola internátna pripravuje do života žiakov s mentálnym postihnutím.

Dňa 23. mája 2011 bola v Ždani zriadená Špeciálna materská škola internátna ,,Lienka“ pre deti s mentálnym postihnutím. Od 1. septembra 2025 ju nahradila Materská škola pre deti so zdravotným znevýhodnením ,,Lienka“ pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou.

V roku 2015 otvorilo svoje brány elokované pracovisko ŠMŠI na Bukovci s názvom ,,Štvorlístok". Každoročne poskytuje vzdelávanie pre deti s narušenou komunikačnou schopnosťou. Súčasne so ŠMŠI sa otvorila aj školská jedáleň a školský internát.

K dôležitým strategickým cieľom našej školy patrí vychovávať a vzdelávať našich žiakov tak, aby boli schopní bezproblémovo sa zaradiť do praktického života. Počas celého školského roka sa zapájame do aktivít s cieľom pestovať u našich detí zdravé sebavedomie, vedieť vystupovať na verejnosti, poznávať nových ľudí a vedieme žiakov tak, aby boli schopní uplatniť svoje teoretické poznatky v praxi. Aktivity školy sú pestré a rôznorodé, ich cieľom je predovšetkým zapojiť do nich čo najväčší počet žiakov a tým skvalitniť výchovno-vzdelávací proces, upevniť vzťah detí ku škole, rozvíjať ich záujmy a tvorivosť, priniesť im radosť a pozitívne zážitky. Pravidelne sa zúčastňujeme rôznych súťaží a projektov.

Škola vydáva školský časopis „Púčik“, v ktorom sa prezentuje práca našich žiakov, napr. literárne, športové, výtvarné na celoslovenskej aj medzinárodnej úrovni.

Zamestnanci školy založili v roku 2003 Občianske združenie Chrobáčik, ktorého poslaním je pomoc deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia, zlepšiť kvalitu ich života, pomôcť im pri rozvíjaní ich aktivít, podpora ich harmonického rozvoja, skvalitňovanie výchovno-vzdelávacieho procesu, vrátane materiálno-technického zabezpečenia na škole.

Materská škola pre deti so zdravotným znevýhodnením ,,Lienka“

Materská škola pre deti so zdravotným znevýhodnením v Ždani poskytuje poldennú výchovnú a vzdelávaciu starostlivosť deťom vo veku od 2 – 6 rokov a deťom s odloženou školskou dochádzkou. Súčasťou materskej školy je školská jedáleň.

Jednou z priorít je zabezpečiť čo najkvalitnejšiu prípravu dieťaťa na vstup do primárnej školy a doviesť ho k plnej školskej zrelosti. Našim cieľom je vytvárať také podmienky pre deti, aby mohli rozvíjať svoje záujmy, nadanie aj potreby, aby sa mohli prejaviť po stránke telesnej, vedomostnej, hudobnej aj pohybovej a to hlavne rozširovaním aktivít pre deti. V školskom roku 2025/2026 navštevovalo MŠ 7 detí.

Špeciálna materská škola internátna Bukovec ,,Štvorlístok“

V Špeciálnej materskej škole internátnej Bukovec sa vzdelávajú deti s narušenou komunikačnou schopnosťou vo veku od 3 do 6 rokov a deťom s odloženou školskou dochádzkou. V procese výchovy majú deti rehabilitačnú, psychologickú, špeciálno-pedagogickú a logopedickú starostlivosť.

Vychádzame z princípu, aby každé dieťa zažilo v špeciálnej materskej škole radosť, lásku, pochopenie, aby bolo šťastné, tvorivé, a tak mohlo vnímať krásu okolo seba. V školskom roku 2025/2026 navštevovalo ŠMŠI 16 detí v dvoch triedach.

Špeciálna základná škola internátna Ždaňa

Špeciálna základná škola internátna je zameraná nielen na výchovu a vzdelávanie žiakov s mentálnym postihnutím. Žiakom poskytujeme možnosť realizovať sa aj v mimoškolských aktivitách, v záujmových útvaroch, v ŠKD.

Navštevujú ju žiaci s rôznym stupňom postihnutia, nevynímajúc žiakov s viacnásobným postihnutím. Vyučovanie prebieha vo variantoch A, B, C a škola má jednotný cieľ, prispieť k čo najlepšej socializácii našich absolventov.

V školskom roku 2025/2026 mala špeciálna základná škola 12 tried so 104 žiakmi, z toho 9 tried variantu A a 3 triedy variantu B. Osem tried bolo v Ždani a 4 v Čani. Pri ŠZŠI bolo zriadené 1 oddelenie ŠKD, kde bolo prihlásených 11 detí.

Praktická škola internátna Ždaňa

Praktická škola je jednou z alternatívnych foriem ďalšej prípravy žiakov, prijímaní sú žiaci – absolventi špeciálnych základných škôl vzdelávaných vo variante A, B a C. Svojím zameraním praktická škola podporuje ďalší rozvoj žiakov s ohľadom na ich možnosti a záujmy.

Úlohou praktickej školy je pripraviť žiakov na život v rodine, na sebaobsluhu a na praktické práce v domácnosti, zacvičiť ich v prácach profilujúceho voliteľného predmetu tak, aby mohli vykonávať zmysluplnú prácu v chránených pracoviskách. Praktická škola nie je profesijne zameraná na zvládnutie učebného odboru, preto po trojročnom absolvovaní nezískavajú žiaci výučný list, ale záverečné vysvedčenie o absolvovaní praktickej školy so zameraním na pomocné práce v odbore: tkanie na tkáčskom stave, pestovateľské práce a výroba keramiky.

V školskom roku 2025/2026 praktickú školu navštevovalo 14 žiakov v dvoch triedach.

Materská škola

Meno riaditeľa: **PaedDr. Monika Demková**
Telefón: 055/6989223

V školskom roku 2025/2026 navštevovalo materskú školu 46 detí (18 dievčat a 28 chlapcov) vo veku 2,5 až 6 rokov. Z toho si 11 detí plnilo povinné predprimárne vzdelávanie. Deti boli podľa veku zadelené do dvoch tried – I. trieda Motýliky a II. trieda Sovičky. Predprimárne vzdelávanie detí v MŠ sa realizovalo podľa Školského vzdelávacieho programu, ktorý bol vypracovaný na základe Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 0 tak, aby zodpovedal cieľom a zámerom predprimárneho vzdelávania. Výchovno-vzdelávací proces zabezpečovali piati pedagogickí zamestnanci, a to štyri učiteľky a jedna pedagogická asistentka. O čistotu prevádzky a výdaj stravy sa staral jeden nepedagogický zamestnanec.

Cieľom materskej školy bolo vytvárať bezpečné, podnetné a láskavé prostredie, v ktorom by sa každé dieťa cítilo prijaté, rešpektované a podporované. Rešpektovali sme individualitu detí, ich vývinové osobitosti, tempo učenia aj osobné potreby. Výchovno-vzdelávací proces sme realizovali prostredníctvom zážitkového učenia, hier a aktívneho objavovania. Cieľavedome sme podporovali rozvoj komunikačných schopností, poznávacích procesov, tvorivosti a samostatného myslenia. Podporovali sme schopnosť spolupracovať, rešpektovať pravidlá a prejavovať úctu k druhým. Dôraz sme kládli na podporu zdravého životného štýlu, rozvoj hygienických návykov a vytváranie pozitívneho vzťahu k prírode a okolitému prostrediu. Naším cieľom bolo pripraviť deti na plynulý prechod do základnej školy.

Materská škola sa prezentovala rôznymi aktivitami v materskej škole, ale aj mimo nej, ako napríklad: vystúpenia pre obec, pre jednotu dôchodcov, zapojenie sa do súťaží, do regionálnej speváckej súťaže, ktorú sama organizovala. V spolupráci s rodičmi boli

zorganizované vianočné tvorivé dielne. Rodičia, povolaním hasiči, policajti, záchranári a lesníci, v priebehu októbra až decembra, v súlade s témami týždňa, prezentovali svoju prácu v materskej škole. Starí rodičia a deti základnej školy zo školského klubu čítali deťom rozprávky pred spaním. Počas celého šk. roka prebehlo množstvo akcií, ktoré zorganizovali pani učiteľky, napr. šarkaniádu, jesennú a jarnú vychádzku do širšieho okolia mš, zimnú a letnú olympiáda, triedne súťaže v speve, triedne vystúpenia pre rodičov a starých rodičov a iné. Pani učiteľky vytvorili krásne projekty na Deň vody a Deň Zeme. MŠ navštívili divadielka s interaktívnym programom: O putovaní dažďovej kvapky, Tajomstvo stromu, a iné. Navštívilo nás prešovské divadlo Babadlo a zabávačka a tanečníčka Veselka, Mikuláš z Detičkova. Deti navštívila pani doktorka, ktorá robila skríning zraku. Na Vianoce a záver školského roka prebehlo fotenie detí. V zime boli všetci predškoláci na korčuliarskom kurze. Materská škola pripravila karneval, rozlúčku predškolákov, školský výlet, športový deň v spolupráci so zimným štadiónom a ďalšie akcie.

Okrem práce na vlastných zeleninových a bylinkových záhonoch, ktoré sme v tomto roku rozšírili, deti v zime kŕmili vtáčiky, piekli medovníky, na jar založili s pani učiteľkami motýlie farmy. Pri príležitosti mesiaca knihy dali šancu starým knihám a v priestoroch MŠ sme znova nainštalovali knižnú búdku. Navštívili sme školskú a obecnú knižnicu.

Celoročne prebiehala krúžková činnosť, ktorú interne zabezpečovali učiteľky MŠ. Prebiehal krúžok anglického jazyka, dramatický krúžok, tanečný krúžok a výtvarný krúžok. Aj v tomto školskom roku jedenkrát mesačne prebiehala logopedická starostlivosť v spolupráci so súkromným CPP Thurzova 5. Na dobrej úrovni bola spolupráca so školskou psychologičkou pri depistáži predškolákov, spolupráca s CPP Slovenskej jednoty 29 a tiež spolupráca so základnou školou. Základná škola zrealizovala v MŠ workshopy pre predškolákov. Obojstranne prínosná bola aj spolupráca s obcou, s klubom dôchodcov a ďalšími subjektami ako napr. rada školy a rodičovské spoločenstvo. Aktivity materskej školy boli spropagované prostredníctvom plagátikov, fb stránky materskej školy a na vývesk ách MŠ.

Učiteľky absolvovali aktualizačné a inovačné vzdelávania, ktoré napomohli skvalitniť výchovno-vzdelávací proces. Materská škola zorganizovala už po druhýkrát vo svojich priestoroch aktualizačné vzdelávanie pre učiteľky z okolitých obcí.

Na mimoškolské aktivity je zriadená:
Súkromná základná umelecká škola v priestoroch ZŠ Ždaňa.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja sa ukazuje, že strategická pozornosť v oblasti školstva sa bude aj naďalej prioritne zameriavať na komplexný rozvoj vzdelávania našich detí a mládeže. Hlavným cieľom obce zostáva neustále skvalitňovanie podmienok na výučbu, modernizácia školského prostredia a podpora záujmových aktivít, ktoré mladým generáciám zabezpečia moderné a bezpečné zázemie pre ich úspešnú budúcnosť.

b) Zdravotníctvo

Základnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých obyvateľov našej obce zabezpečuje ambulancia všeobecného lekára (MUDr. Ľubuša Králová), ktorá od novembra 2022 poskytuje svoje služby v modernizovanom pôsobisku v susednej obci Čaňa. Pre najmladších obyvateľov je dostupná zdravotná starostlivosť prostredníctvom ambulancie lekára pre deti a dorast (pediater), ktorá rovnako sídli v Čani.

Za ďalšou rozšírenou všeobecnou a špecializovanou zdravotnou starostlivosťou obyvatelia obce Ždaňa pravidelne dochádzajú do blízkeho krajského mesta Košice. V prípade potreby vyšetrení či akútnych stavov naši občania plnohodnotne využívajú spádové zdravotné stredisko v obci Čaňa, koncové nemocnice priamo v Košiciach a Nemocnicu AGEL Košice-Šaca.

Vzhľadom na celkový demografický vývoj a postupné starnutie populácie je zrejmé, že rozvoj a priority zdravotnej starostlivosti v našom mikroregióne sa budú v najbližších rokoch čoraz intenzívnejšie orientovať na potreby starších pacientov a seniorskú lekársku starostlivosť.

c) Kultúra a šport

Spoločenský a kultúrny život v obci sa opiera o stabilné zázemie moderne zrekonštruovaného centra a priestory kultúrneho domu, ktoré poskytujú variabilné možnosti pre organizovanie rôznorodých podujatí. Kalendár kultúrnych akcií si zachováva svoju obľúbenú tradíciu, vďaka ktorej obec celoročne spája komunitu obyvateľov. Medzi najvýznamnejšie stabilné podujatia patria tradičný Ždaniansky jarmok, Juniáles, oslavy Dňa matiek, Vianočná akadémia, Vianočné trhy, tanečné zábavy či príležitostné vystúpenia hosťujúcich umelcov. Samospráva vníma pretrvávajúci dopyt verejnosti po rozšírení tejto ponuky, preto je dlhodobým cieľom do budúcna prinášať častejšie a cieľovo zamerané kultúrno-spoločenské formáty pre rodiny s deťmi.

Dôležitým pilierom spoločenského a komunitného života sú naši seniori a členovia Slovenského zväzu záhradkárov, pričom obe tieto skupiny často spájajú tí istí aktívni občania. Pre svoju celoročnú spolkovú činnosť a členské schôdze využívajú priestory kultúrneho domu, ako aj zázemie v budove bývalej materskej školy.

Naši dôchodcovia pravidelne organizujú obohacujúce zájazdy a výlety, no mimoriadne aktívni sú aj v športovej oblasti. Nielenže sami organizujú lokálne športové súťaže, ale našu obec úspešne reprezentujú aj na podujatiach v iných obciach, či už ide o seniorské športové olympiády, alebo stolnotenisové turnaje. Popri kultúre a športe sa títo občania významne podieľajú na skrášľovaní celej Ždane – dobrovoľnícky zveľaďujú a upratujú vonkajší areál bývalej materskej školy, zapájajú sa do výsadby líp a pravidelne pomáhajú pri čistení okolia miestneho cintorína.

Miestna organizácia záhradkárov navyše plní dôležitú vzdelávaciu úlohu pre širokú verejnosť. Počas roka organizuje odborné prednášky a tematické semináre zamerané na správne postupy pestovania či harmonogram hnojenia, ktoré dopĺňajú obľúbené praktické ukážky priamo v teréne, napríklad názorná inštruktáž správneho rezu ovocných stromov. Vyvrcholením ich celoročnej poctivej práce je tradičná septembrová **Výstava záhradkárov**, ktorej súčasťou je vyhľadávaná odborná poradňa pre pestovateľov. Návštevnícky atraktívny rozmer výstavy dotvárajú súťaže o najkrajší záhradkársky exponát a prestížny titul Jablko roka, čo z tohto podujatia robí jednu z najobľúbenejších jesenných udalostí v obci.

V oblasti športu a telesnej kultúry je hlavným pilierom činnosť Telovýchovnej jednoty Hornád Ždaňa, v ktorej úspešne pôsobí futbalový klub (kategórie A-mužstva, dorastu, žiakov a prípravky), hokejový klub, volejbalový, nohejbalový a tiež miestny Box klub. Športovú infraštruktúru v obci reprezentuje plne vybavené futbalové ihrisko so zázemím šatní a sociálnych zariadení, ako aj moderné multifunkčné ihrisko. Areál s ľadovou plochou nachádza celoročné uplatnenie – v zimných mesiacoch slúži na hokejové zápasy a obľúbený karneval na ľade, zatiaľ čo mimo zimnej sezóny je efektívne využívaný priaznivcami inline korčuľovania. Stabilný biorytmus športových víkendov, turnajov a zápasov chce obec v nasledujúcom období obohatiť o neformálne športové podujatia s masovejším zapojením detí a rodín, čím podporí zdravý životný štýl u najmladšej generácie.

Pre pestré spoločenské a športové vyžitie majú naši obyvatelia všetkých generácií k dispozícii moderne zrekonštruované centrum obce, príjemnú terasu pri obecnom úrade a všestranne vybavenú oddychovú zónu, ktoré celoročne slúžia malým aj veľkým obyvateľom na relax a stretávanie.

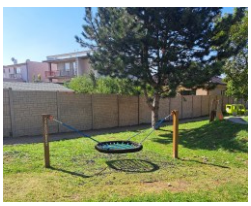
Športovci môžu využiť moderné **pumptrackové ihrisko** v centre obce.

Pre najmladších obyvateľov je k dispozícii niekoľko detských ihrísk. Jedným z nich je ihrisko v centre obce, ktoré bolo rozšírené v rámci projektu z dotácie MPSVR SR – **Ihrisko pre každé dieťa**. Jeho cieľom je ponúknuť rodinám bezpečný priestor na hry, podporiť detskú fantáziu a priestorovú predstavivosť. Jednotlivé prvky ihriska poskytujú deťom podnety na aktívnu a kreatívnu hru.

Rodiny s deťmi majú na výber aj ihrisko v areáli základnej školy či priestory v okolí futbalového ihriska. Špecifickú funkciu plní detské ihrisko v areáli materskej školy, ktoré je určené výhradne pre deti navštevujúce MŠ. Deti a mládež môžu taktiež využívať športovo-oddychovú zónu v areáli základnej školy, ktorej súčasťou je aj dopravné ihrisko.

Strategická poloha obce robí zo Ždane dôležitú križovatku regionálneho cykloturizmu a aktívneho pohybu. Miestna infraštruktúra poskytuje komfortné prepojenie so susednými obcami **Čaňa, Skároš** a **Trstené pri Hornáde**, pričom najmä trasa smerom do Čane je celoročne a intenzívne využívaná – denne slúži veľkému počtu **cyklistov, bežcov a chodcov**. Vďaka napojeniu na cezhraničnú infraštruktúru naši obyvatelia navyše čoraz častejšie využívajú nadväzujúcu sieť cyklochodníkov na **výlety do blízkeho Maďarska**. Celá táto sieť trás tak plní kľúčovú rolu v podpore zdravého životného štýlu, rodinnej rekreácie a rozvoja cezhraničného turizmu v našom mikroregióne.

Významným prínosom pre rozvoj vodného turizmu a športových aktivít v našom katastri je fungovanie **samoobslužnej požičovne kajakov na rieke Hornád**. Tento úspešný projekt cezhraničnej spolupráce bol podporený **Európskym fondom regionálneho rozvoja** v rámci Programu **Interreg V-A Slovenská republika – Maďarsko**. Rekreačné splavovanie spája obce od Veľkej Lodiny cez Kysak, Trebejov, Kostoľany nad Hornádom až po Ždaňu, Trstené pri Hornáde, Milhosť a maďarské Hidasnémeti. Vďaka sieti vybudovaných mól je celá trasa vysoko flexibilná, keďže vodáci môžu jazdu začať alebo ukončiť na ľubovoľnom stanovisku bez nutnosti preplavenia celého úseku. Prepojenie na moderné technológie umožňuje záujemcom kompletnú rezerváciu a vypožičanie výstroja jednoducho prostredníctvom mobilnej aplikácie **kajak.app**.

Na úspech prvého ročníka nadviazala obec organizáciou druhého ročníka Behu Ždaňou, na ktorom opäť pretekali desiatky bežcov v rôznych vekových kategóriách a kde na trati 5 km obsadil skvelé tretie miesto náš občan Rastislav Demko.

Bohatú ponuku lokálnych aktivít v obci ideálne dopĺňa vynikajúca dostupnosť krajského mesta Košice, kde naši obyvatelia pravidelne a radi využívajú širšie spektrum kultúrneho, spoločenského či športového vyžitia.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny, spoločenský a športový život v obci sa bude aj v nasledujúcom období intenzívne orientovať na všetky vekové kategórie našich občanov, ako aj prichádzajúcich návštevníkov, s osobitným dôrazom na rozvíjanie rodinných a medzigeneračných komunitných podujatí.

d) Sociálne zabezpečenie

V oblasti sociálnych služieb sa obec Ždaňa zameriava na podporu seniorov, ťažko zdravotne postihnutých občanov a rodín v nepriaznivej sociálnej situácii. Výkon tejto agendy sa riadi prijatým **Komunitným plánom sociálnych služieb obce Ždaňa**. Obec priebežne monitoruje potreby obyvateľov, aby dokázala z dlhodobého hľadiska flexibilne reagovať na dopyt po sociálnej pomoci.

V oblasti starostlivosti v domácom prostredí občanov zabezpečovala obec terénnu opatrovateľskú starostlivosť prostredníctvom opatrovateľky. Z hľadiska mobility a dostupnosti zdravotnej starostlivosti bola pre občanov úspešne zabezpečená **prepravná služba** v spolupráci so Slovenským Červeným krížom. Iné terénne, ambulantné ani pobytové sociálne služby obec z vlastných kapacít neposkytuje, no v rámci základného sociálneho poradenstva pomáha občanom sprostredkovať sociálne služby v súlade s platnou legislatívou.

Významným krokom vpred v oblasti rozvoja pobytových kapacít bolo už skôr prijaté schválenie zámeru na **výstavbu špecializovaného zariadenia s domovom dôchodcov rodinného typu**, ktoré v budúcnosti zásadne rozšíri sociálnu sieť priamo v našom katastri.

Samospráva aktívne využíva možnosť adresnej finančnej a materiálnej pomoci pre sociálne slabšie skupiny obyvateľov. Medzi kľúčové a stabilne využívané benefity patrí:

- **Príspevok na stravovanie a rozvoz stravy** pre poberateľov dôchodkov, pre osamelých, prestarnutých občanov a občanov s ŤZP.
- **Základné sociálne poradenstvo** a pomoc pri riešení nepriaznivých životných situácií.

V obci má svoje stabilné miesto aj **Centrum pre deti a rodiny** (detský domov) s kapacitou pre 10 chovancov, s ktorým obec v rámci komunitného života spolupracuje.

Významným krokom k posilneniu miestnej komunity a zmysluplnému využívaniu majetku obce je nové smerovanie priestorov bývalej materskej školy. Obecné zastupiteľstvo svojím uznesením č. **12a/7/2024 zo dňa 12.12.2024** schválilo prenájom tejto budovy občianskemu združeniu **Pod Lipami Ždaňa**.
Hlavným poslaním tohto združenia je vzdelávanie, podpora osobného rozvoja členov komunity, spájanie obyvateľov a spoločné úsilie o neustále zvyšovanie kvality života v Ždani. Priestory bývalej škôlky sa tak premenia na živé komunitné centrum, v ktorom združenie plánuje realizovať široké spektrum aktivít pre všetky generácie:

- **Pre deti a mládež:** organizovanie záujmových krúžkov, kreatívnych workshopov a rozvoj športových podujatí.
- **Pre dospelých a seniorov:** usporadúvanie vzdelávacích prednášok, tematických kurzov, kultúrnych a spoločenských podujatí.
- **Spoločné komunitné projekty:** realizácia výletov, exkurzií, poskytovanie priestoru na neformálne stretnutia občanov a aktívne zapájanie sa do výziev s cieľom čerpať granty na rozvoj našej obce.

V rámci zabezpečovania pietnych služieb pre verejnosť, obec kompletne prevádzkuje miestny Dom smútku. V prvom polroku **bol úspešne ukončený dôležitý projekt „Rekonštrukcia a modernizácia Domu smútku“**, ktorý bol realizovaný pod záštitou **Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka** a Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky.

Hlavným cieľom tejto investície bolo výrazné zvýšenie štandardu a modernizácia celého objektu:

- **Technologická obnova:** prebehla kompletná výmena chladiarenského zariadenia a inštalácia novej klimatizačnej chladiacej jednotky.
- **Interiér a exteriér:** priestory prešli kompletným vymaľovaním a exteriér budovy dostal novú, modernú strešnú krytinu.

Pre občanov v hmotnej núdzi prostredníctvom ÚPSVR obec zabezpečuje aktivačné práce. Aktivační zamestnanci sa podieľajú na verejnoprospešných prácach, pri čistení rigolov, úprave verejných priestranstiev.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja sa ukazuje, že strategická pozornosť v oblasti sociálnej starostlivosti sa bude aj naďalej prioritne zameriavať na občanov vyšších vekových kategórií a rodiny v hmotnej núdzi. Hlavným cieľom obce zostáva udržanie stability poskytovaných benefitov, rozvoj komunitného života a vytváranie bezpečného sociálneho zázemia pre všetkých obyvateľov, ktorí sú odkázaní na pomoc samosprávy.

e) Hospodárstvo

Hospodárenie obce Ždaňa je postavené na efektívnom využívaní vlastných daňových a nedaňových príjmov, ktoré dopĺňajú transfery zo štátneho rozpočtu, prostriedky z mimorozpočtových fondov, prípadne návratné zdroje financovania.

Všetok majetok obce a s ním spojené majetkové práva slúžia primárne na výkon samosprávnych funkcií, podnikateľskú činnosť a verejné účely.

Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo, ktoré zároveň dbá na to, aby sa tento majetok neustále zhodnocoval, zveľaďoval a vo svojej celkovej hodnote nezmenšený zachovával.

S cieľom zabezpečiť plynulý chod vzdelávacej infraštruktúry má zverený obecný majetok vo svojej správe naša jediná rozpočtová organizácia – **Základná škola Ždaňa**, pričom ekonomické prostredie na území obce bližšie ilustruje nasledujúci prehľad poskytovateľov služieb.

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

Typ prevádzky/služby	Obec Ždaňa
Potraviny (potraviny spojené so zmiešaným tovarom)	2
Mäsiareň	1
Predajňa textilu	1
Predajňa zmiešaný tovar – kŕmne zmesi	2
Lekáreň	1
Záhradkárske potreby, kvetinárstvo	1
Hotel pre psov	1
Trhovisko	1
Pohostinstvo a reštaurácia	4
Kaderníctvo	1
BalikovoBox	2

f) Infraštruktúra a rozvoj

Významným prínosom pre rozvoj miestnej infraštruktúry a celkové zvýšenie bezpečnosti našich obyvateľov bola v sledovanom období úspešná realizácia projektu budovania peších komunikácií, ktorý bol podporený z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v rámci Programu rozvoja vidieka Slovenskej republiky. Nový, moderný chodník vybudovaný na uliciach Abovská a Mýtna výrazne zlepšil komfort pre peších účastníkov cestnej premávky, prepojil kľúčové časti obce a zaistil bezpečnejší každodenný presun pre všetky generácie našich občanov vrátane detí a seniorov. S cieľom komplexne dobudovať tento uzol obec investovala aj do vybudovania nadväzujúceho rigolu na Abovskej ulici pre správne odvodnenie komunikácie.

Okrem rozvoja peších trás samospráva neustále dbá o dlhodobú funkčnosť, vzhľad a bezpečnosť verejných priestranstiev.

V oblasti modernizácie a rozširovania verejného osvetlenia pribudli nové svetelné body na parkovisku pri novom bytovom dome a na Kostolnej ulici. Samospráva zároveň intenzívne pracuje na dôležitom projekte osvetlenia nového cyklochodníka. Významným krokom v príprave osvetlenia nového cyklochodníka bol záver roka 2025, kedy obec v decembri úspešne zrealizovala nákup a naskladnenie kompletného potrebného materiálu, čím vytvorila reálny základ pre následnú montáž a spustenie osvetlenia do prevádzky v nadchádzajúcom období.

V rámci podpory športu a lokálneho cestovného ruchu sa obec aktívne zamerala na prípravnú a projektovú fázu ďalších rozvojových zámerov, medzi ktoré patrí modernizácia športovo-rekreačného areálu a podpora vodáckej turistiky prostredníctvom samoobslužnej požičovne kajakov, s plánovanou fyzickou realizáciou v roku 2026.

V obci je zároveň dlhodobo zavedený a funkčný kamerový systém, ktorý efektívne prispieva k prevencii kriminality a ochrane majetku. Starostlivosť o čistotu obce, vrátane pravidelného kosenia trávnatých plôch a zaistenia zimnej údržby ciest, je zmluvne zabezpečená prostredníctvom externej spoločnosti. Rovnakým spôsobom a v súčinnosti s odbornými dodávateľmi obec rieši aj pravidelnú údržbu a servis miestneho rozhlasu a verejného osvetlenia. Podrobný prehľad a finančné vyúčtovanie všetkých týchto investičných akcií je detailne uvedené v samostatnej kapitole i) plnenie príjmov a čerpanie výdavkov v roku 2025.

g) Životné prostredie a odpadové hospodárstvo

V oblasti ochrany životného prostredia a moderného nakladania s odpadmi obec úspešne zrealizovala dôležitý projekt s názvom „Podpora kompostovania v obci Ždaňa“, ktorý bol podporený z dotácie Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky. Hlavným cieľom tohto projektu bolo pomôcť našim obyvateľom efektívne spracovávať zelený odpad priamo v ich záhradách. V rámci projektu obec získala a následne bezplatne rozdala občanom do domácností celkovo 327 záhradných kompostérov. Konkrétne išlo o 270 kusov kompostérov s objemom 450 litrov a 57 kusov s objemom 750 litrov. Všetky tieto kompostéry boli úspešne odovzdané do užívania našim obyvateľom, čím obec aktívne prispela k zníženiu množstva zmesového komunálneho odpadu a podporila ekologické predchádzanie vzniku odpadov priamo na našom území.

h) Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2025.
Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2025 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2025.
Rozpočet obce bol schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 12.12.2024 uznesením č. 9/7/2024.

Rozpočet bol zmenený štrnásť krát:

1. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 1/2025, starostom obce dňa 2.1.2025
2. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 2/2025, starostom obce dňa 3.2.2025
3. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 3/2025, starostom obce dňa 1.3.2025
4. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 4/2025, dňa 10.4.2025 uznesením OZ č. 10/2/2025
5. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 5/2025, starostom obce dňa 15.4.2025
6. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 6/2025, starostom obce dňa 31.5.2025
7. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 7/2025, starostom obce dňa 30.6.2025
8. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 8/2025, starostom obce dňa 1.7.2025
9. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 9/2025, dňa 28.8.2025 uznesením OZ č. 11/4/2025
10. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 10/2025, starostom obce dňa 29.8.2025
11. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 11/2025, starostom obce dňa 1.9.2025
12. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 12/2025, starostom obce dňa 1.10.2025
13. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 13/2025 starostom obce dňa 3.11.2025
14. Zmena schválená rozpočtovým opatrením č. 14/2025 starostom obce dňa 1.12.2025

i) Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2025

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2025	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	**2 811 412,00**	**3 711 238,00**	**2 497 023,67**	**67,28**
z toho :				
Bežné príjmy - Obec	1 887 182,00	1 983 526,00	1 877 488,95	94,65
Bežné príjmy - ZŠ	102 373,00	124 011,00	119 311,09	96,21
Kapitálové príjmy - Obec	778 108,00	770 547,00	182 720,52	23,71
Kapitálové príjmy - ZŠ	0,00	1 081,00	1 080,76	99,98
Finančné príjmy – Obec	43 749,00	832 073,00	316 422,35	38,03
Výdavky celkom	**2 811 412,00**	**3 689 316,00**	**2 439 045,12**	**66,11**
z toho :				
Bežné výdavky - Obec	835 507,00	897 120,00	799 242,89	89,09
Bežné výdavky - ZŠ	1 098 061,00	1 180 737,00	1 131 818,67	95,86
Kapitálové výdavky - Obec	844 857,00	1 084 435,00	240 678,82	22,19
Kapitálové výdavky - ZŠ	0,00	0,00	0,00	100,00
Finančné výdavky - Obec	32 987,00	527 024,00	267 304,74	50,72
Rozdiel	**0,00**	**21 922,00**	**57 978,55**	

Kapitálové príjmy

V roku 2025 boli realizované kapitálové príjmy vo výške **182 720,52 EUR** a ZŠ vo výške **1 080,76 EUR**

Zdroj	Názov projektu	Suma v Eur
PPA	Projekt: Dom smútku	88 394,77
PPA	Projekt: Chodníky v obci Ždaňa	90 175,75
vlastné	Predaj Avie	4 150,00
spolu	**Kapitálové príjmy**	**182 720,52**

Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky v roku 2025 v celkovej výške **240 878,82 EUR** pozostávajú z týchto projektov obce:

Projekt	suma v EUR
Projekt – Chodníky-Abovská – vl.zdroje -41	***3 690,00***
Projekt – Modernizácia šport.rekr.areálu – vl. zdroj – 41	***5 722,00***
Projekt – Vodácka turistika – vl. zdroj – 41	***1 100,00***
Rekonštrukcia a modernizácia v zmysle zmluvy č. 011/2022 – vl. zd. 41	***2 619,36***
Chodníky Abovská – krátkodobý úver – 52	***90 175,75***
Chodníky Abovská -dlhodobý úver – 52	***9 716,60***
Rigol – Mýtna-Abovská ul. – vl. zdroje 41	***4 450,00***

Rigol – Mýtna-Abovská ul. – z predaja majetku – 43	***4 150,00***
Dom smútku – rekonšt. a modernizácia strecha– vl. zdroje – 41	***597,07***
Dom smútku – rekonšt. a modernizácia strecha– vl. zdroje – 46	***15 000,00***
Dom smútku – rekonšt. a modernizácia– vl. zdroje – 41	***2 209,87***
Dom smútku – rekonšt. a modernizácia strecha– krat.úver – 52	***88 394,77***
Verejné osvetlenie – parkovisko pri BD, Kostolná ul.	***1 929,50***
Verejné osvetlenie – cyklochodník – rezervný fond – 46	***8 523,90***
Kosačka - *46*	***2 400,00***
spolu	***240 678,82***

Príjmové finančné operácie v roku 2025

V roku 2025 sme zapojili do rozpočtu prostriedky v celkovej výške **316 422,35 EUR.**

V roku 2025 boli v súlade so zákonom č.583/2004 Z.z.. použité:	**suma v EUR**
Nevyčerpané prostriedky zo ŠR (voľby a ZŠ dotácie) vo výške	*21 597,23*
Nevyčerpaná strava deti UPSVR vo výške	*21 790,00*
ŠJ z roku 2024 vo výške	*2 086,76*
z Fondu údržby BD boli použité finančné prostriedky vo výške	*2 824,36*
KD – zapojenie – dane z príjmu z rok 2024	*148,50*
Spolu (453)	***48 456,85***

Z rozpočtovaných finančných operácií na prevod z **rezervného fondu** v sume a to na: ***25 923,90***

Rekonštrukcia strechy v Dome smútku – havarijný stav
schválené OZ 2/2025 uznesením č. 10/2/2025 dňa 10.4.2025 *15 000,00*

Nákup kosačky
schválené OZ 4/2025 uznesením č. 11/4/2025 dňa 28.8.2025 *2 400,00*

Verejné osvetlenie – cyklochodník
schválené OZ 4/2025 uznesením č. 11/4/2025 dňa 28.8.2025 *8 523,90*

Z roku 2024 zapojená zábezpeka na predaj AVIE vo výške ***100,00***

Poskytnuté úvery v sume a to: ***188 287,12***

Projekt – Dom smútku – krátkodobý úver *88 394,77*

Projekt – Chodníky Abovská – krátkodobý úver *90 175,75*

Projekt – Chodníky Abovská – *dlhodobý úver* *9 716,60*

Na obecnom zastupiteľstve č. 2/202 4dňa 21.2.2024 uznesením č. 8a/2/2024 až 8i/2/2024 bol schválený zámer predaja akcií Východoslovenská vodárenská a.s. Voda spieva I. a nákup dlhopisov v trhovej menovitej hodnote 13,28 EUR z 1 ks. Obec predala – akcie 4041 ks v hodnote ***53 664,48***

Výdavkové finančné operácie v roku 2025

V roku 2025 bolo čerpanie finančných operácií vo výške	***267 304,74 EUR.***
Na obecnom zastupiteľstve č. 2/2024 dňa 21.2.2024 uznesením č. 8a/2/2024 až 8i/2/2024 bol schválený zámer predaja akcií Východoslovenská vodárenská a.s. Voda spieva I. a nákup dlhopisov v trhovej menovitej hodnote 13,28 EUR z 1 ks. Obec kúpila CP – ***dlhopisy*** v hodnote	***53 664,48***
Vrátenie finančnej zábezpeky na predaj Avie	***100,00***
Splátky úveru a to:	***213 541,49***
ŠFRB	*33 369,74*
Dlhodobý úver SLSP – použitý na Projekt Chodníky Abovská	*1 600,00*
Krátkodobý úver SLSO – použitý na Projek Chodníky Abovská	*90 175,75*
Krátkodobý úver SLSP – použitý na Projekt Dom smútku	*88 3946,00*

j) Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2025

Hospodárenie obce	**Skutočnosť k 31.12.2025 v EUR**
Bežné príjmy spolu	**1 996 800,04**
z toho : bežné príjmy obce	1 877 488,95
bežné príjmy RO	119 311,09
Bežné výdavky spolu	**1 931 061,56**
z toho : bežné výdavky obce	799 242,89
bežné výdavky RO	1 131 818,67
Bežný rozpočet	**65 738,48**
Kapitálové príjmy spolu	183 801,28
z toho : kapitálové príjmy obce	182 720,52
kapitálové príjmy RO	1 080,76
Kapitálové výdavky spolu	**240 678,82**
z toho : kapitálové výdavky obce	240 678,82
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	-56 877,54
Prebytok/~~schodok~~ bežného a kapitálového rozpočtu	**8 860,94**
Vylúčenie z prebytku HČ	46 724,92
Vylúčenie z prebytku PČ – daň z PČ (doplnkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Upravený ~~prebytok~~/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	***-37 863,98***
Príjmové finančné operácie	316 422,35
Výdavkové finančné operácie	267 304,74
Rozdiel finančných operácií	***49 117,61***
PRÍJMY SPOLU	2 497 023,67
VÝDAVKY SPOLU	2 439 045,12
Hospodárenie obce	***57 978,55***
Vylúčenie z prebytku HČ	48 224,92
Vylúčenie z prebytku PČ (doplnkový zdroj financovania HČ, zdroj financovania PČ)	0,00
Upravené hospodárenie obce	**9 753,63**

Rozpočtové hospodárenie obce zistené podľa § 2 písm. b.) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samospráva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je **prebytok** v sume **8 860,94 EUR**.
Prebytok hospodárenia z finančných operácií je vo výške **49 117,61 EUR**.

BR	KR	FO	Spolu	
1 877 488,95	182 720,52	316 422,35	2 376 631,82	
-799 242,89	-240 678,82	-267 304,74	-1 307 226,45	
1 078 246,06	-57 958,30	49 117,61	1 069 405,37	
119 311,09	1 080,76	0,00	120 391,85	
-1 131 818,67	0,00	0,00	-1 131 818,67	
-1 012 507,58	1 080,76	0,00	-1 011 426,82	
65 738,48	-56 877,54	49 117,61	57 978,55	
21 790,00		-21 790,00	BV hradené z FP m.r.	131O OCU
21 597,23		-21 597,23	BV hradené z FP m.r.	131O ZŠ
5 059,62		-5 059,62	BV hradené z FP m.r.	KZ 71, 72
	25 923,90	-25 923,90	KV hradené z RF	KZ 46
	188 287,00	-188 287,12	KV hradené z úveru	KZ 52
-34 969,74		34 969,74	Spl. Úveru z BR	KZ 41
	-178 570,52	178 570,52	Spl.úveru z KT	KZ 1AA
79 215,59	**-21 237,16**	**0,00**	**57 978,43**	

Z celkového prebytku rozpočtového hospodárenia obce vo výške **57 978,55 EUR** v zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú:**

Vylúčenie z prebytku	
ZŠ normatívne	22 856,84
ZŠ nenormatívne-vzd.p.; podp.opatr.;dopr.;špecifika	5 216,72
ÚPSVR SR – strava	15 256,00
MŠ – normatív	3 178,22
CVČ – Čaňa	217,14
ZŠ - Dotácia ZSE – Projekt Neriskuj	1 500,00
	48 224,92

Nevyčerpané prostriedky vo výške **48 224,92 EUR** je možné použiť v rozpočtovom roku 2026 v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Na základe uvedených skutočností je zdrojom tvorby peňažných fondov obce za rok 2025 prebytok vo výške **9 753,63 EUR.**

Prebytok rozpočtu v sume **9 753,63 EUR** navrhujeme použiť na :

- tvorbu rezervného fondu **1 424,03 EUR**
- tvorbu peňažného fondu údržby a opráv **226,62 EUR**
- tvorbu peňažného fondu bývania **8 102,98 EUR**

Presun finančných prostriedkov do rezervného fondu je tvorený z prebytku z rozpočtového hospodárenia obce a z prebytku z podnikateľskej činnosti KD prevádzka, ktorý je vo výške **149,76 EUR.**

k) Rozpočet na roky 2025 - 2028

	Skutočnosť k 31.12.2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027	Rozpočet na rok 2028
Príjmy celkom	**2 497 023,67**	**2 984 130**	**2 032 539**	**2 067 933**
z toho :				
Bežné príjmy	1 877 488,95	1 901 333	1 928 967	1 962 833
Kapitálové príjmy	182 720,52	701 023	0	0
Finančné príjmy	316 422,35	278 351	0	0
Príjmy RO s právnou subjektivitou-ZŠ	119 311,09	103 423	103 572	105 100
Kapitálové príjmy - ZŠ	1 080,76	0	0	0

	Skutočnosť k 31.12.2025	Rozpočet na rok 2026	Rozpočet na rok 2027	Rozpočet na rok 2028
Výdavky celkom	**2 439 045,12**	**2 984 130**	**2 032 539**	**2 067 933**
z toho :				
Bežné výdavky	799 242,89	794 156	835 376	837 424
Kapitálové výdavky	240 678,82	995 589	7 000	8 000
Finančné výdavky	267 304,74	32 987	51 987	58 987
Výdavky RO s právnou subjektivitou-ZS	1 131 818,67	1 161 398	1 138 176	1 163 522
Kapitál. výdavky ZŠ	0,00	0	0	0

6 Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2024	Skutočnosť k 31.12.2025
Majetok spolu	**4 070 324,65**	**3 980 963,08**
Neobežný majetok spolu	***3 477 461,63***	***3 464 516,71***
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok		
Dlhodobý hmotný majetok	3 210 722,63	3 277 466,23
Dlhodobý finančný majetok	266 739,00	187 050,48
Obežný majetok spolu	***592 863,02***	***516 446,37***
z toho :		
Zásoby	0,00	0,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	404 183,53	363 594,36
Dlhodobé pohľadávky		
Krátkodobé pohľadávky	10 026,17	13 169,42
Finančné účty	178 653,32	139 201,33
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	
Časové rozlíšenie	***1 862 984,72***	***1 928 402,32***

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2024	Skutočnosť k 31.12.2025
Majetok spolu	**4 150 925,05**	**4 069 655,68**
Neobežný majetok spolu	***3 874 737,70***	***3 826 758,80***
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	
Dlhodobý hmotný majetok	3 607 998,70	3 639 708,32
Dlhodobý finančný majetok	266 739,00	187 050,48
Obežný majetok spolu	***273 459,95***	***241 641,35***
z toho :		
Zásoby	83,16	100,63
Zúčtovanie medzi subjektami VS	2 600,71	1 114,53
Dlhodobé pohľadávky	0,00	
Krátkodobé pohľadávky	14 414,43	14 481,00
Finančné účty	256 358,68	225 945,19
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	

Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	
Časové rozlíšenie	***2 727,40***	***1 255,53***

b) Zdroje krytia

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2024	Skutočnosť k 31.12.2025
Vlastné imanie a záväzky spolu	**4 070 324,65**	**3 980 963,08**
Vlastné imanie	***1 240 139,64***	***1 102 429,58***
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 240 139,64	1 102 429,58
Záväzky	***967 200,28***	***950 131,18***
z toho :		
Rezervy	1 300,00	1 400
Zúčtovanie medzi subjektami VS	43 387,23	46 507,78
Dlhodobé záväzky	587 646,67	551 169,14
Krátkodobé záväzky	84 866,38	92 720,52
Bankové úvery a výpomoci	250 000,00	258 116,60
Časové rozlíšenie	***1 862 984,73***	***1 928 402,32***

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2024	Skutočnosť k 31.12.2025
Vlastné imanie a záväzky spolu	**4 150 925,05**	**4 069 655,68**
Vlastné imanie	***1 240 139,65***	***1 102 429,58***
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	1 240 139,65	1 102 429,58
Záväzky	***1 047 800,67***	***1 038 103,78***
z toho :		
Rezervy	1 300,00	1 400,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	43 387,23	46 724,92
Dlhodobé záväzky	588 968,32	551 900,11
Krátkodobé záväzky	164 145,12	179 962,15
Bankové úvery a výpomoci	250 000,00	258 116,60
Časové rozlíšenie	***1 862 984,73***	***1 929 122,32***

c) Pohľadávky

a) za materskú účtovnú jednotku

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2024	Zostatok k 31.12 2025
Pohľadávky do lehoty splatnosti	378,96	2 970,01
Pohľadávky po lehote splatnosti	22 180,79	24 412,76
spolu	**22 559,75**	**27 382,77**

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2024	Zostatok k 31.12 2025
Pohľadávky do lehoty splatnosti	4 767,22	4 281,59
Pohľadávky po lehote splatnosti	22 180,79	24 412,76
spolu	**26 948,01**	**28 694,35**

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

Pohľadávky do lehoty splatnosti k 31.12.2025:

Iné pohľadávky (VRT, TURKY s.r.o.)	1 463,98 EUR.
Transfer Pod Lipami	1 000,00 EUR.
Odoslané faktúry KD a OcU	421,03 EUR.
K 31.12.2025 obec eviduje pohľadávky za hrobové miesto v sume	85,00 EUR
	2 970,01 EUR

Pohľadávky po lehote splatnosti k 31.12.2025:

Juhásová – sociálna výpomoc	60,00 EUR.
K 31.12.2025 obec eviduje pohľadávky na dani z nehnuteľností v sume	1 176,10 EUR.
K 31.12.2025 obec eviduje pohľadávky na TDO	20 817,65 EUR.
K 31.12.2025 obec eviduje pohľadávky na nájme v sume	2 359,01 EUR.
	24 412,76 EUR

ZŠ pohľadávky-ostatné pohľadávky **1 311,58 EUR**

Na pohľadávky boli vytvorené opravné položky. Obec vymáha pohľadávky po splatnosti zasielaním výziev dlžníkom obce a následne exekúciou zadržaním vodičského preukazu a zablokovaním účtu v banke dlžníka.

d) Záväzky

a) za materskú účtovnú jednotku

Záväzky	Zostatok k 31.12 2024	Zostatok k 31.12 2025
Záväzky do lehoty splatnosti 1 roka vrátane	84 866,38	92 720,52
Záväzky zo zostatkovou dobou splatnosti od 1 do 5 rokov	151 218,38	152 460,17
Záväzky zo zostatkovou dobou splatnosti viac ako 5 rokov	436 428,29	398 708,97
Spolu	**672 513,05**	**643 889,66**

b) za konsolidovaný celok

Záväzky	Zostatok k 31.12 2024	Zostatok k 31.12 2025
Záväzky do lehoty splatnosti 1 roka vrátane	164 936,84	179 962,15
Záväzky zo zostatkovou dobou splatnosti od 1 do 5 rokov	0,00	0,00
Záväzky zo zostatkovou dobou splatnosti viac ako 5 rokov	588 968,32	551 900,11
Spolu	**753 113,44**	**731 862,26**

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

Záväzky z toho:	**OcU**	**ZŠ**
	643 889,66	***87 972,60***
a) so zostatkovou dobou splatnosti do 1 roka z toho:	***92 720,52***	***87 241,63***
- záväzky voči dodávateľom	16 720,51	1 114,53
- prijaté preddavky	0,00	
- ostatné záväzky ŠFRB krátkodobý	33 694,17	
- ostatné záväzky – iné	3 050,85	
- záväzky voči zamestnancom	21 383,06	47 089,35
- záväzky voči poisťovniam	14 164,45	30 863,28
- daň z príjmov	0,00	
- záväzky voči daňovému úradu	3 694,92	5 882,63
- daň z pridanej hodnoty	12,56	
- ostatné záväzky		2 291,84
b) so zostatkovou dobou splatnosti od 1 roka do 5 rokov z toho:	***152 460,17***	***730,97***
- Záväzky voči sociálnemu fondu	3 761,14	
- iné záväzky – 149 (ú. 379 5 85 2-TURKY)	10 477,44	
- záväzky z poskytnutého úveru zo ŠFRB – 141 (ú.479 - dlhodobý) 48 mesiacov	138 221,59	
c) so zostatkovou dobou splatnosti nad 5 rokov z toho:	***398 709,97***	
- ŠFRB (149 mesiacov do 06/2040)	350 941,85	
- Záväzky voči sociálnemu fondu		730,97
- Zábezpeka BD	37 140,40	
- iné záväzky – 149 (ú. 379 5 85 2-TURKY)	10 626,72	

7 Hospodársky výsledok za 2025 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2024	Skutočnosť k 31.12.2025
Náklady	**1 184 454,52**	**1 314 237,15**
50 – Spotrebované nákupy	89 521,96	120 904,34
51 – Služby	188 567,51	205 184,71
52 – Osobné náklady	431 567,11	430 410,29
53 – Dane a poplatky	0,00	216,28
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	4 460,69	4 424,53
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	179 320,04	253 391,94
56 – Finančné náklady	25 243,44	76 978,97
57 – Mimoriadne náklady		
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	265 773,77	204 183,53
59 – Dane z príjmov	**148,50**	**0,00**
Výnosy	**1 090 694,63**	**1 176 527,09**
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	50 972,46	45 591,80
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	659 942,02	577 935,71
64 – Ostatné výnosy	73 071,70	76 983,45
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	7 156,76	1 701,14
66 – Finančné výnosy	0,00	53 664,48
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	299 551,69	419 650,51
Hospodársky výsledok	**-93 908,39**	**-137 710,06**

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2024	Skutočnosť k 31.12.2025
Náklady	**2 241 768,89**	**2 257 624,30**
50 – Spotrebované nákupy	345 052,20	307 608,61
51 – Služby	312 443,87	235 329,39
52 – Osobné náklady	1 299 103,18	1 320 251,50
53 – Dane a poplatky	0,00	216,28
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	11 282,86	10 011,52
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	214 354,04	288 425,94
56 – Finančné náklady	25 507,84	77 238,47
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	34 024,90	18 542,59
59 – Dane z príjmov	**148,50**	**0,00**
Výnosy	**2 148 009,01**	**2 119 914,24**
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	128 771,15	121 329,85
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	658 118,69	575 862,93
64 – Ostatné výnosy	104 930,36	100 719,97
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	7 156,76	1 701,14
66 – Finančné výnosy	0,00	53 664,48
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	1 249 032,05	1 266 635,87
Hospodársky výsledok	**-93 908,38**	**-137 710,06**

Hospodársky výsledok záporný v sume -137 710,06 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

8 Ostatné dôležité informácie

a) Prijaté granty a transfery

BEŽNÉ

V roku 2025 obec a rozpočtová organizácia prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účel	Suma poskytnutých FP	Suma skutočne použitých FP	Rozdiel
Bežné transfery				
MD SR	Cestná doprava	58,32	58,32	0,00
MŽP SR	Životné prostredie	176,45	176,45	0,00
MV SR	Register obyvateľov	445,50	445,50	0,00
MV SR	Register adries	30,80	30,80	0,00
MF SR	Odmeny 800,- € - PVŠS	15 440,61	15 440,61	0,00
MV SR	Matrika - odmeny 800,- €	543,80	543,80	0,00
MV SR	Matričná činnosť	10 734,67	10 734,67	0,00
UUPV SR	PVŠS na úseku stavebného poriadku	2 212,75	2 212,75	0,00
MV SR	Príspevok za ubyt.odid.UA	1 820,00	1 820,00	0,00
MŠVV SR	Materská škola-normatívne	144 748,00	141 569,78	3 178,22
MŠVV SR	Materská škola-predškoláci	1 950,00	1 950,00	0,00
MŠVV SR	ZŠ - Normatívne FP	712 480,00	689 623,16	22 856,84
MŠVV SR	ZŠ - Špecifiká	4 510,00	2 510,00	2 000,00
MŠVV SR	ZŠ - Podporné opatrenie	85 381,00	84 656,77	724,23
MŠVV SR	ZŠ - Kurz pohybových aktivít	0,00	0,00	0,00
MŠVV SR	ZŠ - Škola v prírode	900,00	900,00	0,00
MŠVV SR	ZŠ - Rozvojový projekt	1 956,00	1 956,00	0,00
MŠVV SR	ZŠ - Edukačné publikácie	5 805,00	5 805,00	0,00
MŠVV SR	ZŠ - Dopravné	5 344,00	4 609,30	734,70
MŠVV SR	ZŠ Vzdelávací poukaz	4 934,00	3 176,21	1 757,79
NIVAM	ZŠ - Podpora pomáhajúcich profesií 3	53 503,11	53 503,11	0,00
ÚPSVR SR	Podpora udržania pra. návykov PUPN4	481,49	481,49	0,00
ÚPSVR SR	Strava - deti	80 785,90	65 529,90	15 256,00
ÚPSVR SR	HN – školské pomôcky	1 128,80	1 128,80	0,00
MŽP SR	Podpora kompostovania v obci Ždaňa 85%	39 949,57	39 949,57	0,00
MŽP SR	Podpora kompostovania v obci Ždaňa 7%	3 289,96	3 289,96	0,00
spolu	**bežné transfery**	**1 178 609,73**	**1 132 101,95**	**46 507,78**

Finančné prostriedky z rozpočtu iných obcí (Centrum voľného času)

Obec	Nepoužité FP z roku 2024	Suma prijatých FP	Suma použitých FP	Rozdiel
Skároš	0,00	350,00	350,00	**0,00**
Nižná Myšľa	0,00	1 115,94	1 115,94	**0,00**
Trstené pri Hornáde	0,00	120,00	120,00	**0,00**
Čaňa	0,00	217,14	0,00	**217,14**
Sokoľany	0,00	38,00	38,00	**0,00**
Bidovce	0,00	60,00	60,00	**0,00**
Kecerovce	32,50	0,00	32,50	**0,00**
spolu	**32,50**	**1 901,08**	**1 716,44**	**217,14**

KAPITÁLOVÉ

Poskytovateľ	Účel	Suma poskytnutých FP	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov	Rozdiel
Kapitálové transfery				
PPA	Chodníky - Abovská 75%	76 649,39	76 649,39	0,00
PPA	Chodníky - Abovská 25%	13 526,36	13 526,36	0,00
PPA	Dom smútku - 75 %	75 135,55	75 135,55	0,00
PPA	Dom smútku - 25%	13 259,22	13 259,22	0,00
spolu	**Kapitálové transfery**	**178 570,52**	**178 570,52**	**0,00**

Granty a transfery boli účelovo určené a boli použité v súlade s ich účelom.

b) Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2025 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 7/2004 o dotáciách, právnickým osobám, fyzickým osobám - podnikateľom na podporu všeobecne prospešných služieb, na všeobecne prospešný alebo verejnoprospešný účel.

Žiadateľ dotácie	Suma poskytnutých FP	Suma skutočne použitých FP	Rozdiel
Bežné výdavky:			
TJ Hornád Ždaňa – Futbal-bežné	15 000,00	15 000,00	0,00
TJ Hornád Ždaňa – Box	1 500,00	1 500,00	0,00
Chovatelia	150,00	150,00	0,00
Zdravotná sociálna služba	613,03	613,03	0,00
spolu	**17 263,03**	**17 263,03**	**0,00**

K 31.12.2025 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č. 7/2004 o dotáciách.

c) Významné investičné akcie v roku 2025

V sledovanom roku sa v našej obci podarilo úspešne zrealizovať dôležité investičné akcie a rozvojové projekty, ktoré boli hradené kombináciou vlastných zdrojov, Rezervného fondu obce, z predaja majetku, ako aj z krátkodobého a dlhodobého (municipal) úveru.

Medzi tieto úspešne dokončené investície a aktivity patria:

- Rekonštrukcia a modernizácia Domu smútku a strechy
- Výstavba chodníkov na uliciach Abovská a Mýtna
- Budovanie rigolu a odvodnenia na Abovskej ulici
- Modernizácia športovo-rekreačného areálu (prípravná a projektová fáza)
- Vodácka turistika / samoobslužná požičovňa kajakov (prípravná a projektová fáza)
- Rozšírenie verejného osvetlenia na parkovisku pri BD na Kostolnej ulici
- Nákup a bezplatné rozdanie záhradných kompostérov do domácností
- Rekonštrukcia a modernizácia obecných priestorov v zmysle zmluvy č. 011/2022 (LM CAFFÉ & BAR)
- Dobrovoľnícke aktivity a pravidelná údržba Lipového sadu

Medzi významné spoločenské akcie môžeme zaradiť úspešnú organizáciu 26. ročníka tradičného Ždaňanskeho jarmoku, ktorý sa konal koncom augusta 2025. V podobnom komunitnom duchu sa niesli aj dobrovoľnícke aktivity našich obyvateľov, ktorí počas roka venovali svoj čas skrášľovaniu verejných priestranstiev a pravidelnej údržbe nášho Lipového sadu.

d) Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Na tieto úspešne rozbehnuté kroky a s cieľom neustále zlepšovať životné podmienky v Ždani nadväzuje samospráva ďalšími plánovanými zámermi. Pre prehľadnosť uvádzame kľúčové investície a komunitné podujatia, na ktorých realizácii sa bude aktívne pracovať v nadchádzajúcom období:

Stavebné práce, investície a rozbehnuté projekty:

- Výstavba ČOV (čistiarne odpadových vôd) a kanalizácie
- Vylepšenie malých čistiarni odpadových vôd pri bytovkách
- Celková oprava a rekonštrukcia Základnej školy
- Oprava parkoviska pri Dome smútku a pridanie nových dopravných značiek
- Dokončenie montáže a zapnutie svetiel na novom cyklochodníku
- Cezhraničný projekt na zriadenie samoobslužnej požičovne elektrobicyklov
- Pokračovanie rozvoja vodáckej turistiky a splavovania Hornádu
- Modernizácia športového areálu (výstavba multifunkčného ihriska)
- Rekonštrukcia areálu a budovy starej MŠ
- Rekonštrukcia a modernizácia obecných priestorov v zmysle zmluvy č. 011/2022 (LM CAFFÉ & BAR)

Tradičné obecné akcie a podujatia:

- Organizovanie tradičného Ždanianskeho jarmoku
- Usporiadanie ďalšieho ročníka obľúbeného Behu Ždaňou
- Akcie na ľadovej ploche (Karneval na ľade a večerné korčuľovanie pre páry)
- Spoločné upratovanie obce a pravidelná údržba Lipového sadu

e) Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec Ždaňa nezaznamenala žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by nastali po skončení účtovného obdobia a vyžadovali by si zmenu alebo osobitné zverejnenie vo výročnej správe.

f) Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Naša obec, podobne ako ostatné samosprávy, musí neustále reagovať na ekonomické a politické zmeny, ktoré nevieme priamo ovplyvniť. Najväčšou neistotou pre náš rozpočet zostávajú pretrvávajúce vysoké ceny energií, tovarov a služieb, ktoré nám neustále zvyšujú bežné prevádzkové náklady. Zároveň čelíme riziku, že štát nám poukáže nižšie výnosy z podielových daní (dane z príjmov fyzických osôb), z ktorých je chod obce z veľkej časti financovaný. Aby sme tieto nepriaznivé vplyvy zvládli, veľmi pozorne sledujeme a prehodnocujeme každé jedno euro v bežných výdavkoch obce. Naším cieľom je hospodáriť maximálne úsporne a zároveň aktívne využiť akékoľvek finančné kompenzácie a podporné programy, ktoré štát pre obce v tejto zložitej situácii ponúka.

Vypracoval: Mgr. Melánia Deáková Schválil: Ing. Ján Kokarda

V Ždani, dňa 09.09.2026

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke
- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke